

100 szóban Budapest

2018 +

BEVEZETŐ

Idén ötödszörre hirdettük meg az egészen különleges és tá-
gan értelmezhető keretek közé szabott pályázatunkat, ami-
ben száz szóval elmondott budapesti történeteket vártunk.

Az ötlet eredetileg a chilei Plagio csapat tagjainak fejéből
pattant ki. Velük Santiagóban találkozott a Mindspace
-csapat, így honosodott meg itthon is ez a köztörténet.
Az évek alatt 5533 történetet kaptunk. Ezek közt volt te-
lefonon írt verziótól kezdve írógépes műremekig minden.
A zsűri kiválasztja a legjobb száz sztorit, amelyek ezután
egy könyvben (amit most épp a kezében tart az olvasó)
kanonizálódnak. A művek aztán tovább élnek, kortárs il-
lusztrátorok és zenészek dolgozzák fel a számukra legins-
piratívabb alkotásokat a zárókiállításra.

A mi történetünk eddig volt száz szavas, de még el kell
mondanunk, hogy a CAFe Budapest Kortárs Művészeti
Fesztivál segítségével nélkül nem tarthatnánk kezünkben ezt
a könyvet sem. Idén a POKET is támogatott minket, így
az ő könyvautomatáikból is beszerezhető a kiadvány. Kíván-
juk, hogy legyen belőle kopott sarkú oldal-, far-, belső- és
svédzsebekben tárolt alapdarab!

LEGJOBB 100 TÖRTÉNET

2018

TRUE STORY

Ferentzi Panna

Egyszer átadták a helyet a villamoson, pedig csak anyám töltöttkáposztájától volt olyan kerek a hasam. Egyszer láttam, ahogy egy nő, mint valami törékeny kis vadállat, gyámtalanul kuporogva két autó között könnyített magán, a tekintetünk egy pillanatra összeakadt, míg nagyot csattant a csomag az aszfalton. Egyszer fejbeágott egy felelőtlenül repülő galamb a Deákon. Egyszer szakítottak velem a Blahán, és egyszer láttam, hol fordulnak meg a metrók. Egyszer jelentkeztem egy külföldi munkára, de végül nem mentem el. Egyszer sem mondtam még le rólad, Budapest.

EGYSZER FENT

Balsai Zsolt

A cégnél már mindenki tudott Szabolcs és Dóri titkos találkozóiról, kivéve a lány exét, Zalánt, aki aznap mit sem sejtve épp Szabolcsot találta meg szívfájdalmával: „Látták valakivel. Többen is.” Amaz igyekezett sajnálkozó képet vágni. „Az egyik vasárnap a várban...” A fiú magában felidézte a vasárnapot. „... másik a 914-es éjszakain...” Kezdett kellemtelen lenni a beszélgetés. – „...A harmadik az óriáskeréken szúrta ki, hogy csókolóznak.” Szabolcs elsápadt. „Jól vagy?” – „Rettegek a magasságtól” – felelte a meglepett Zalánnak. „Sosem ülnék fel rá.” És tényleg épp úgy émelygett, mintha a város tetejéről nézne le a tátongó mélységbe.

ÖT PERC HONVÁGY

Ittzés Ambrus

Persze, élveztem, hogy reggeltől estig strandoltunk nagyanyámmal, és tudtam jól, hogy bár nekem nincs iskola, anyáméknak dolgozniuk kell, és nem volt rossz Combinók meg aluljárók helyett platánokat és lángososokat bámulni folyton, mégis, gyerekkorom nyarainak valamennyi napja várakozással telt. Az estét vártam. Esténként ugyanis nagyanyám megengedte, hogy lefekvés előtt öt percig honvágyam legyen. Olyankor öt percig nem létezett sem nagyanyám, sem Kenese, sem az utcában megrekedő lángoszag, hanem csak Budapest létezett, anyu és apu, és csak Combinók meg aluljárók léteztek öt percen át. Hogy aztán nagyanyám azt mondja: „Rendben, ez mára ennyi volt”. Persze titokban mindig elalvásig őrizgettem a honvágyamat.

ÖTVEN FILLÉR

Beke Borbála

Egy ötvenfilléres hever a tenyeremben. Semmit nem ér. A szüleim azt mondták, ez a családi szerencsepénz. Mert akkor volt épp az esküvőjük, amikor avatták az Erzsébet hidat. – Látod? – mutatta anyám az érmét, még régen. – Itt a hátoldalon a híd. „A mi hidunk.” Ez lenyűgözött akkor. Évtizedekig úgy mentem át rajta, hogy erre gondoltam. „A mi hidunk.” Aztán az emlékeim dobozokba kerültek. Költöztem is. Ők is. Végleg. Túl korán, túl gyorsan, túl messze. Nemrég költöztem újra. A dobozok is velem. Előkerült mindenféle. És most egy ötvenfilléres hever a tenyereimen. Semmit nem ér. De ezzel kezdődött az életem...

TÚL KICSI A VÁROS, TÚL SOK AZ ISMERŐS

Horák Zsófia Flóra

A hetedik kerületben, egy kis lakásban, ami telis-tele volt könyvekkel... tovább nem tudok mesélni a lakásról, mert ekkor csilingelni kezdett az ébresztőóra. Sári lustán rápillantott az órájára, és döbbenten konstataálta, hogy később kelt a szokásosnál. Lomhán lekászálódott a szivacsáról, és elvégezte reggeli tennivalóit. Aztán hívott egy taxit, hogy beérjen a munkahelyére. Többször kellett már ezzel a csellel élnie. Most azonban, mikor mondta a budai címet, a sofőr elmosolyodott: Kedves tanárnő, az én lányom is ebbe az iskolába jár, reméljük, mindketten beérnek a csöngőre.

PIROS LÁMPA

Greczula Beáta

Hajnal négykor már kezd világosodni a nyári hőségtől szenvedő Blaha. Sokan várunk az éjszakaira, míg az autók csak elsuhanak előttünk. Pirosra vált a lámpa, és egy kisebb sor alakul ki. Az egyik autóban egy egész helyes srác bámul valamit mellettem. Odanézek. Egy kicsit alulöltözött lány. Mosolygok ezen a plátói szerelmen, amit észrevesz a srác. Ő is mosolyog, de már rám. Így nézzük egymást pár másodpercig. A lámpa sárgára vált. Int a fejével, hogy üljek be mellé. Mennék, de maradok. A lámpa zöld. Még kicsit vár. Aztán eltűnik.

ÉLELMISZER

Evanič Rita

Pár éve létezett egy Pengő Élelmiszer nevű vegyesbolt. Itt dolgozott Lassúnéni, a pénztáros. Azért hívtuk így, mert természetesen borzasztó lassú volt, és ez cseppet sem aggasztotta. Pest legkülönösebb jelensége volt, ahogy a sorban állók a megvilágosultak nyugalomával figyelik, milyen nehézkesen teszi meg útját a dobozos sör a csippantóig. A Pengőben mindig mindenki ráért. Rajta kívül itt volt még a sztereotipikus hentes bácsi: terhesen gömbölyödő pocak, vesekötő, zsírfoltos trikó, bárd, bajusz. Mindig figyeltem, ahogy a bárd élet hanyagul a kötényébe törli. Ma egy SPAR áll ott. Kamerán figyelik a kasszát, és előrecsomagolt a húсарu (a hentesből parkolóór, a Lassúnéniből emlék lett).

KÓSTOLÓ

Ötvösné Németh Edit

Elkezdődött a kiscesti lekvárfőzők gyűlése. Új tag érkezett. Timi finom csipkelődéssel tette próbára a férfi türelmét. Gyulus vette a lapot, visszavágott. Erősítést kapott egy régi tag, Talabér személyében, aki nagy svunggal vágatott be. Kóstolót hozott friss eperdzseméből. – Timikém, te meg hol jártál? – kérdezte hahotázva, a nő feltűrt nadrágjára célozva. A halásznadrágos dühtől vöröslő arccal a férfiakra kiabált: – Menjetek ti a büdös fenébe! – azzal elrohant. Otthon egy üzenet várta: „Timi, ne haragudj, de van egy hibám, akit kedvelek, azt néha froclizom. Üdv: Talabér” Mosolyogva írta meg a választ: „Nekem is van egy hibám, Tali, az, ami neked. Üdv: Timi.”

A FEJ

Dr. Szabóné Balogh Clarissa

A klinika a VIII. kerület közepén, az úgynevezett Külső Klinikai Tömbben található. 1908-ban alapították alapítványi bérházként. Új épületét 1972-ben adták át. Az akkori professzor nagy elődje tiszteletére helyezték el a bejáratnál az elhunyt európai hírű professzor, ifj. Imre József fejszobrát. Negyven év múlva a klinikát megszüntették, az épületbe más intézményeket helyeztek el. A szobor azóta eltűnt, helyette egy virágcserep néz ránk a Vilt Tibor által készített fémkeretből.

A TŰZ NEM JÁTÉK

Venczel Frigyes

Augusztus 20. Apukám nyakában gyermeki jókedvvel várom az égi csodát, ami később égi háborúba torkollik...Alig hat évesen nem fogom fel a közeledő vihar nagyságát, egészen addig, míg apa szól a mellette álló, éppen az esernyőjét nyitó úrnak: Az nem fog segíteni Kicsavarodott esernyő száll a Duna felett. Rohanni kezdünk, mikor a szél lefújja a híd lábánál álló kis házikó tetején lévő majd' 100 kilós vasdíszt. Fák dőlnek ki, kukák repülnek a fejünk felett. Bízom édesapámban: a Vásárcsarnok egyik boltíve alá menekülünk az égből hulló cserepek elől. Futás, utolsó metró, csurom vizes ruhák, forró kádban ülő túlélők: apa és fia.

BUDAPEST BEFŐZVE

Magyar Csilla

A frissen megözvegyült Babi néni különös szenvedélye a Ligetben kezdődött harminc évvel ezelőtt. A cipőorra elé gurult aranyringló íze pont olyan volt, mint annak a régi kis tanyasi fácska gyümölcsének a kert végében. Azóta Babi néni minden évben első gyümölcséréstől lombhullásig úton van, jegyzeteli a lelőhelyeket, főzi és cukrozza, üvegekbe tölti titkos körútjának szerzeményeit. Zuglói cigánymeggyet és kelenföldi vadcseresznyét, óbudai körtét és újpesti almát, fűvészkerti faepret és rákoshegyi aranyribizskét, csepeli barackot és rózsadombi szilvát, zugligeti kökényt és budafoki naspolyát. Az ablaktalan, egérfogós kamrában, csipkefüggönnyel takart polcokon sorakozik – díszes üvegekben, gondosan dunsztolva, felcímkézve – egész Budapest.

A BLAHÁN

Mihalik Tamás

Lemenőben volt a Nap a Blaha Lujza téren. Emberek százai szálltak fel a nyári forróságtól olvadozó járdákról a villamosokra. A megállónál több hajléktalan sem volt rest hűteni a betont, sokan testük egész felületével. Egyikük lassan felkelt, majd arcát – mely kizárólag a Naptól vöröslött – a hazafelé siető emberekre szegezte. – B*zi! – mondta az egyik szembejövő férfinak, aki figyelmen kívül hagyta. – B*uzi! – ismételte meg, ezúttal címzettként megjelölve egy kisgyerekes anyukát. Én voltam a soros, ám ekkor a férfi megbotlott, és egy lakóház falához csapódott. Odaszaladtam hozzá, hogy felsegítsem. – Jól van? – kérdeztem. A férfi rám mosolygott, majd azt mondta: B*zi!

A FUTÁS ÉRTELME

Sári Edina

Később mentem le futni, mint szoktam, a forgalom már beindult, így kénytelen voltam egy helyben topogni a piros lámpánál az Elnök utcai kereszteződésnél. Egy kopottas öltözetű, jobb napokat látott, ötvenes férfi állt a villamosmegállóban, és csodálkozva nézett. Láttam, hogy ő a kommentálás fajta, tuti, be fog szólni. Meg is tette. „Magát fenyegetik, hogy ezt csinálja ilyenkor?” A lámpa piros. Vigyorogtam. „Vagy” – nézett a hátam mögé – „kergetik?” Vigyor, piros. „Á! Hogy maga üldöz valakit!” Még mindig piros, de már nevetek. „Más magyarázat erre nincs” – hüledezett. Végre zöld! Átfutottam, visszaintettem, ő meg elismerően felemelte a hüvelykujját.

MINDEN MARADT A RÉGIBEN

Kellős Éva

Özvegy Matasits Márton a kanapén aludt el, feje alatt kispárnával. Hirtelen a Szondi utcai ház bejáratánál találta magát. Belépett a kapun, végigsimított a folyosó málló falán, jólesően nyugtázta, hogy otthon van. A belső udvar kőkockái közül kiszedett egy szál gatz, megsimogatta a lábához dörgölöző, pincelakó macskát. Bement a lakásba, megigazította Erzsike képét az éjjeliszekrényen, majd leheveredett a kanapéra és elaludt. Amikor felébredt, megigazította Erzsike képét az éjjeliszekrényen, kiment a lakásból, megsimogatta a lábához dörgölöző, pincelakó macskát, kiszedett egy szál gatz a belső udvar kőkockái közül, végigsimított folyosó málló falán és kilépett a kapun. A Szondi utca hatból.

TI-TÁDÁ-TITI-TÁDÁ

Novák Zsüliet

Egy rákosszentmihályi kistemplom tornyából rekvirálták a harangot negyvenháromban. Elvitte a Magyar Királyi Ipari Anyaghivatal. Papírt adtak cserébe, ami szerint öt éven belül kártalanítani fogják a gyülekezetet. Ezután a vasárnapok nem súlyos, szemrehányó harangszóval vették kezdetüket. Nyolc előtt tíz perccel, karácsonyi csengettyűkkel állt ki a pap a templom elé, és azokat rázta élénken. Néha, ha lankadt a figyelme, a csengettyűk nem szabályos ritmusban csilingeltek, szórakozott kis összevisszaság keveredett a misére szólításba. Ti-tádá-titi-tádá-tititi-tádá. Akkor még nem éltem. A nagymamám, aki ezt elmesélte, már nem él. De egy fiatal pap azóta is így hív misére vasárnap reggelenként. Pedig már harang is van.

FELADÁSSZÜNET

Gál Emília

Titkos vágyaid villamosán minden reggel bliccel a remény. Szállítsa le akárhányszor a hétköznapi valósága, az ajtók záródása előtti utolsó pillanatban mindig újra és újra visszaugrik. A remény, az állandóan jegy nélkül utazó, az automatákat messziről elkerülő, a jegyárúsítónál a sort soha ki nem álló, a jelzőgombot sosem megnyomó, a leszállási szándékkal nem is rendelkező, a szájkosár nélkül büntetlenül lihegő, a jégkrémet teljesen elolvadni- és a bársonyborítású ülésen szétfolyni hagyó, a mindig ajtónak támaszkodó, a sárga vonalról el nem mozduló, a sofőr elől az oldalsó kilátást rendre eltakaró, az összes troli felett egyszerre lebegő, lázadó, harcot fel nem adó örök felsővezeték-szakadás.

KEZDET

Nagy Lotti Sára

A szüleim Dudaron laktak, de apás szülést akartak. Pesten volt legközelebb. Anyám a barátaik budai lakásában várta, hogy jöjjek. Reggel vizsgálat, menjen haza, pakoljon össze, háromra jöjjön szülni. Sürgős távirat apámnak, jöjjön ő is. Anyám nyugodtan ül az ágyon derékszögben, keze a hasán, nézi az óráját, „hány percesek?”, kérdezik a többiek, „egy”, mondja. Gyűlölik. Mindeközben Dudaron részeges Ica bácsi, a postás, kézhez kapja a sürgönyt, de úgy dönt, belefér a falu összes bögrecsárdája kézbesítés előtt. Apám Batmanként hasít az MZ-vel – megy vagy százszal. A kórházban a falhoz nyomja az első útjába kerülő fehérköpenyest, „hol szülünk?”, üvölt rá. Gratulálok, apuka, kislány.

KÖRFOLYOSÓ

Pozsgai Katalin

Özvegy K. Lajosné közel 16 éve élt magányosan a VIII. kerület egyik lepusztult, gangos bérházában. Sokan ismerték, ugyanis naphosszat a balkonládáiban nevelt virágai közt sertepertélt. Minden évben elültetett néhány tő paprikát is, annak ellenére, hogy soha nem evett belőle. A termést rendszeresen ellopták. Szitkozódott rendesen özvegy K. Lajosné, hogy „bezzeg a locsolókannát senki nem emelné fel”, meg hogy „száradna le mindkét keze a tolvajnak”. Egy júniusi napon özvegy K. Lajosné holtan esett össze kedvenc virágai között. A virágok azonban tovább éltek, mindig akadt valaki, aki meglocsolja őket. A paprikák pedig ősz végén lefagytak. Senki sem lopta el már azokat.

OLASZ FAGYIZÓ

Ben

Késő délután lehetett. A tömött villamos épp az egyik nagykörúti megállóhoz közelített, amikor a tömegeken is áthatoló gyermekhang felcsendült. – Fagyit akarok! – hangzott hosszan elnyújtva az öt év körüli fiú követelése. – Fagyi márpedig nincs! – mondta ellentmondást nem tűrően az apa. – De én akkor is fagyit akarok! – erősködött a fiú. – Jaj, hagyd már abba! Nincs is itt a közelben fagyizó – jött a válasz. Kisvártatva a fiú így folytatta, a már begyakorolt hanghordozással: – Ha nem kapok fagyit, elmondom anyának, hogy múltkor te is a kádba pisiltél. A megállóban, a távolodó hömpölygő tömegből már csak ez hallatszott: – Odanézz, Petike, az ott nem egy olasz fagyizó?

EMLÉKEZÉS

Gulya István

...emlékszem, más lépések voltak azok – sűgom Launak –, kinyílt a világ abban az alagsorban, 1990-ben ott támolygott mindenki, akinek a divatzene keveset adott, egymásra dőltünk a Golgota utcában, olyat mutatott Budapest a Fekete Lyukban, amit korábban nem, aztán jött a Tilos az Á, lepényest enni a Big Mambóba jártunk, de mindennek őse a Lyuk, ahol koncertről koncertre összeverődöttünk, de tudod, mit – hajolok közelebb –, mégis a vécé firkáira emlékszem leginkább, különösen arra, hogy ott virított az egyik víztartály alatti csempén: „Gobbi Hilda él”... Fura az emlékezés, mi, haver? – mondom, miközben egyesével számolom a virágokat a sírra.

AZ ÉLET RENDJE

Kertész Éva

A zsúfolt hetes buszon ülök, ölemben Zsuzsival. Mellettünk egy lány a mobilját nyomogatja. Felszáll az asszony egy kisleány, a lány felnéz, átadja a helyét. A kisleány az ablakhoz húzódik. Nemsoká egy nő keveredik oda, nehéz szatyrokat cipel. Az asszony feláll, szól a nőnek, hogy üljön le. A nő megköszöni, „te csak nézelődj tovább”, mondja a kisleánynak. Elférsz. Három megállóval később leszálláshoz készülődik. Észreveszi a hajlott hátú öreg néni, int neki. A néni odatipeg a botjával, leülni alig bír. „Mama, rájöttem az élet rendjére”, súgja a fülembe Zsuzsi. Aki hamarabb megszületik, az hamarabb meghal. Sorrend van. Megsimogatom Zsuzsi buksiját.

A VEVŐ

Kopor Tihamér

Egy hónapja gályázom a külteleki kisbolhásban. Vegyesbolt. Minden van, legfeljebb szabály nincs. Csak törzsvevők járnak be. Béla törzsvevő. Kétédekás vegyesben utazik (két deci büdös pálinka) napi háromszor. Mindig főételnek. Reggel, délben, este. Kísérőnek néha sör. Ma meglepett. – Te, figyelj! – óvatosan rakja össze a szavakat. – Aggyá má' tíz deka kalbászt. – Melyikből? Ez már feladvány. Csattog a szoftver – erősen pislog. Közben imbolyog. Felcsillan a szeme, feldolgozta a feladatot, kész a megoldás. Szélesen vigyorog. Nem kéne – három foggal. – Tudod mit, bammeg? Add az ócsóbikat – megvillantja a jobb felsőt. – Mer' úgyis kihányom.

VISZONTLÁTÁS

Túry Melinda

Rég megittam a kávé, kikanalaztam a habot, elrágcsáltam a jeget, de padhoz ragasztott a gondolat, hogy talán épp a következő percben történik meg, hogy talán már csak egyetlen perc, és kinyitja az ablakot, és borzosan, félmeztelenül, tudod, mint szeretkezés után, a párkányra könyököl, rágyújt, és végignéz a Lövőház utcán. Aztán váratlanul magamhoz tértem, mit művelek, el is költözhetett, ugyan, miért kéne találkozunk, csöngetni eszemben sem volt, kidobtam a poharat, mentem tovább. De képzeld, a mozgólépcsőn tényleg megpillantottam, haladt fölfelé, semmit sem változott, bámultuk egymást, azt tátogta, „várj meg lent”. Én meg épp-hogy elcsíptem a metrót, és esküszöm, a Blaháig reszkettem.

PESTEN ANNYI JÓ NŐ VAN

Nagy Gabriella

Egy céges buliból igyekszem hazafelé péntek este, vagyis inkább már szombat hajnalban. A sminkem ugyan már kicsit lecsúszott, de azért jól láthatóan ki vagyok csípve, mint Szaros Pista a neve napján. Az Oktogonnál leugrok a négyes-hatosról, és veszem az irányt hazafelé. Úgy fest, nem csak nekem volt jó estém. A megállóban éppen két keresztbe hugyozott, félmakonya hajléktalan „beszélget” egymással. Az egyik, miközben tántorogva próbálja újra megtalálni az egyensúlyt, tetőtől-talpig végigmér, majd jó hangosan, artikulátlanul közli a haverjával: „Hallod, itt Pessssten annnnyie jóeee nőe va! Annnyi jóóó nőeee va!”.

HÁROMISMERETLENES SZERELMI HÁROMSZÖG

Száraz Eszter

Horváth Aranka postai alkalmazott hétfévente George Clooney-val kávézott. Pontban reggel nyolckor megjelent az Andrássy út 27. előtt, kinyitotta összecsuksukható kempingszékét, majd leült a színész mellé, aki csak egy reklámplakáton volt jelen, de ez Arankát nem zavarta. Kortyolt a termoszából, és boldog volt. Hős Imre nyolc éve árult virágot az Oktogonon, minden hétfégen látta Horváth Arankát, akibe beleszeretett. Sosem merte megszólítani, de a hétköznapjait a hétfégék éltették. Péntek esténként letett egy szál virágot Clooney alá, amit Aranka boldogan köszönt meg a színésznek, ő pedig a négyes-hatoson hazafelé a margaréta szirmait faggatta, szereti-e vagy nem a nő, aki nem tudja, hogy létezik.

TABAKMACHER GASSE

Kapui Ferenc

Korán sötétedett, a Dohány utca egyik sarkán pislácoltunk egy lélekvesztő előtt. Csak a közösségformáló italért merem bemenni. Az 50 Ft-os borraivaló hőzöngésnek számított, féltem, hogy kabátomat magára ölti egy susogós melegítő. A kocsmá bejáratánál megnyíló tér-idő kapun egy Rejtő világából átlépő, valószínűtlenül részeg úr elcsípte a sörök alól kiszűrődő Weltgeist szót. Mert Hegelt csak németül érdemes! Ta-bak-ma-cher Gas-se, ízlelgette, majd rágyújtott. Természetesen ismerte a fordítót, aki egy teljesen hiábavaló életművet hagyott maga után. Inkább tanuljatok meg németül, de rendesen! Kétszáz éve Pesten szinte biztosan Hegel nyelvén diskurálgattunk volna. Egy korszóval pedig mindig jutna Georg Wilhelm Friedrich úrnak közöttünk. Az sicher.

FORMANYOMTATVÁNY

Varga Júlia

T. Lakók! Ezúton szeretnénk értesíteni önöket, hogy tizedikén beköltözünk a 2./B. lakásba, és a konfliktusok elkerülése végett jeleznénk, hogy három gyerekünk van, két kutyánk, másfél macskánk, pár tucat madárpókunk és egerünk, rendelkezünk egy szenilis anyóssal, aki általában nem talál haza, iszunk és dohányzunk, hangosan szeretjük hallgatni a technót, kedvenc ételeinket (curry, hal, fokhagyma) rendszeresen nyitott ablaknál készítjük, a lakásból hostelt fogunk csinálni fiatal külföldieknek, mert szeretjük, ha van élet a gangon, és üvöltve veszekszünk. Ebből ugyan semmi sem igaz – de a következő fél évben felújítunk, elnézést a kellemetlenségekért. Csak gondoljanak arra, hogy lehetne rosszabb. Köszönettel, az új lakók

VIDÉKI ROKON

Fodor Károlyné

Akadozva indul a halk beszélgetés a második emeleti bérlakásban. A hangulat lassan oldódik, akár az átfázott testek. A háziasszony kávéval, szendviccse és süteménnyel kínálja a rokonokat. Rég találkoztak, sok lenne a mondanivaló, de valamiért csak felszínes marad a beszélgetés. A pestiek (bocsánat: csepeliek; mindig kikérik maguknak) azt fejtegetik, vajon a Keletiből a Nyugatiba át lehet-e menni másként, mint metróátszállással. Sorolnak buszt, villamost, de végül mindig oda lyukadnak ki, hogy átszállás nélkül nem megy. Akkor megszólal a 300 kilométerről jött rokon: – A 73-as troli egyenesen átvisz. Erre elmosolyodnak, és elhangzik az első halk nevetés is a temetés óta.

NYÁR A MARGIT-SZIGETEN

Perczel Annamária

1956-ban a szép napsütéses délutánt már felváltotta a kora este, hazamenetel ideje. Nem akartam a szigetről hazamenni. Ötéves testem és hangom minden erejével tiltakoztam. Ekkor apám hozzám hajolt: „Ne sírj, figyeld az embereket! Látod, akiknek gyerekük van, azok mind szépen fogják a gyerek kezét, és hazasétálnak. Akiknek nincs gyerekük, azok szépen fogják egymás kezét, most ők sétálnak ki a szigetre.” Nyarak követték egymást. Egyre később jöhettem a szigetről haza, már apám sem fogta a kezemet. Tavaly nyáron a fiam egy óra hosszat készülődött. „Taliya volt Katival.” – Vigyázz magadra! Hova mész, mikor jössz haza? – A Margit-szigetre, ne aggódj! Hogy is mondta nagypapa?

INTARZIÁS KOMÓD KIS HIBÁVAL OLCSÓN ELADÓ

Matola Szilvia

A postás – mint görög tragédiákban a hírnök – az ajtóban állt, várta a hatást: „behívó sorozásra”. Erzsébet – kezét hátsán összefonva – a zongora mellől férjét nézte. Még el sem mondta neki, pedig lehet, hogy fiú lesz. Hónapok múltán egy havas délutánon néhány fejszecsapástól térdre roskadt az öreg zongora. Benne szólt abban a fájdalmas hangban a keringők dallama, amikor egybenyitották a szobákat, és a csillárokból áradt a fény. A kisbaba fiú, egy intarziás komódfiókban temették el, szemfedőként használva a célját vesztett zongoraterítőt. Erzsi néni 95 évet élt. Az örökösök hiába hirdetik az intarziás komódot az interneten, nem kell senkinek: hiányzik egy fiókja.

A VELÜK ÉLŐ TÖRTÉNELEM

Csongrádi János

A kávéházi asztalka az utcára nézett. Először érintette meg a lány kezét. Szépen formált, hosszú ujjait, majd a kézfejét. Sokáig nem hitte, hogy ő randevúzhat a szép, göndör hajú zsidó lánnyal. Zsófi általában feketében járt. Miután egyszer virágmintás ruhában meglátta, órákig bolyongott félőrülten az utcákon. Most mégis itt ül, beszélgetnek. – Itt van, egészen közel a családunktól elvett lakás. Megmutasam? – kérdezte mosolyogva Zsófi. – Menjünk, ha gondolod. Néhány saroknyira ott álltak az újlipótvárosi ház előtt. – Én a ti lakásotokban élek – mondta falfehér arccal a fiú. Nem állhatta sokáig a lány szótlán, üveges tekintetét. Arcát félrefordítva sírni kezdett.

RECETÁR NÉNI

Simándi Klára

A nagy zuglói villa alagsori mosókonyhájában lakott Recetár néni. Kicsi volt, alig százötven centi, öreg volt, túl a hatvanon. Keze nyomától ragyogott a környék, hivatásának tekintette az utcaseprést. A legnagyobb esemény, az igazi kihívás a hóesés volt. Ekkor érezte magát valóban elemében. Húsz-harminc nagy melák – hólapáttal a vállán – követte Recetár nénit katonás rendben, lesték parancsszavát, szemlesütve hallgatták szemrehányásait, ha valahol otthagytak akár egy tenyérnyi hófoltot is: micsoda szégyen! Hazatérve – nem csak álmában – tiszta kötényt hordott, nekilátott sütni, és várta haza az ő Mikijét, férjét, aki kicsi volt, mint ő, és akiből kettő volt, ikertestvérevel együtt lehettek összesen hatvanévesek.

A TÖRZSVENDÉG

Kránicz Dorottya

Mikor a Kacsza utcában laktam, elhatároztam, hogy a Bambi presszó törzsvendége leszek. Minden héten legalább kétszer beültem, rendíthetetlenül ettem a fojtogató ischlert, bőkezű borralalókkal háláltam meg a pöttyös csészés tejeskávét, és mindig lelkiismeretesen elolvastam Oszfolk Ottóné hazardírozásra vonatkozó intelmeit. Vágyakozva néztem a dáma-játékkal csörömpölő öregeket, de még korainak éreztem, hogy a bambusznád újságtartó után nyúljak. Néha elvittem a tacsómat, hátha egy aranyos kutyával megspórolhatok néhány évnyi fogyasztást. Aztán el kellett költöznöm. Nem találtam többé olyan helyet, aminek törzsvendége lennék, de a Bambi mellett elhaladva mindig átjár valamiféle kudarcérzés. Talán ha megöregszem, és már egyetlen pincérnő sem fog megismerni, újra megpróbálok.

NINCSENEK ITT OROSZOK

Kránicz Dorottya

Papa nagyanyám szobájában feküdt, a barnás ágyon még feltűnőbb volt áttetsző fehérsége. Az agyrák sietve átrágtta magát a közelmúltján, és csak a szocializmus emlékénel torpant meg, megint hallotta elhúzni a szovjet gépeket. „Gyurci, már nincsenek itt oroszok” – csattant fel mama, mintha az igazsággal visszatarthatná nagyapámat az értelemtől a halálig vezető úton. Ahogy kilépett, nagyapám sovány karjának mutatóját halántékához kopogtatta és odasúgta: „Nagyanyád nem százás”. És én is inkább neki akartam hinni, mert még az orosz gépek gondolata sem volt annyira ijesztő, mint a valóság, amiben papa hamarosan meghal. Ránéztem az asztalra. Honnan fogunk cukrot szerezni, ha a bödön kiürült?

EMLÉK

Hegedüs Boglárka

Emlékszem, odaszaladtam hozzád, átöleltelek, és te azt mondtad nekem komolykodva, hogy: –Hölgyem! Önnek tele van a szája mosollyal! Vigyázzon a futkorászással! Hogy kap így levegőt?! Belőlem pedig kipukkadt a kacaj. Visszhangozta az egész Margit-sziget. Egész nap úgy kapaszkodtam a kabátod ujjába, mintha az őszi szél elrepíthetne tőlem. Így néztük meg az őzeket a kisállatkertben, és így hallgattuk este, ahogy a szökőkút nekünk énekel. És én elaludtam az öledben. Soha nem fogom elfelejteni azt a napot, mert ez lett az utolsó emlékem rólad, apu.

FALSZOMSZÉDOK SZIMFÓNIAJA

Tóth-Zsiga Borbála

Folyton vártam a játékát. Ha napokig nem csendült, pánikba estem: elköltözött! Gyönyörűen és fáradhatatlanul zongorázott, szinte láttam füрге kezét. A hálószobám mennyezetén szűrődött le a hang. Szép lassan kifigyeltem őt, a vélhetően a Zeneakadémián oktató szépséges szőke férfit. Ha sokat ittam, hasamon nyugvó hosszú ujjjaival álmodtam. Megismerkedésünk apropója végül prózai lett: eláztatta a plafonomat. Szinte repestem, hogy ennyi zenei prelúd után végre felmegetek hozzá, hogy elrebegtessem, csőtörése van. Izgatottan figyeltem, ahogyan szép kezével elzárja a vízórát. Elejtettem, hogy tetszik, amikor zenét gyakorol. Már mint a zongora? Ja, az nem én vagyok, sóhajtotta, hanem alattad és eggyel melletted a Hegedűs. Rohadt idegesítő.

NOÉ NÉPE

Trosits Balázs

A vihar másodpercek alatt csapott le a Széchenyire. Egyik pillanatban még a strandlepedőkön fekvők, a következőben fejvesztetten fedél alá rohanók látványa, mentve sudokut, keménytojást, Jókai-összest, lángost, fröccsöt. A higgadtabbak elhelyezkedtek a meleg vízben, arcukat felfelé tartották, úgy élvezték az esőcseppeket, mint Ryan Gosling a Szárnyas fejvadász 2049 végén a hópelyhek táncát. Hirtelen centis jégdarabok zúgtak alá, az úszómesterek mindenkit fedezékbe zavartak, ahol heringként zsúfolódtak össze izzadt, nedves testek. Egy óra alatt a vihar kitombolta magát. Amit utána láttam, sosem felejttem el: égre meredő, kíváncsi tekintetek, az arcokon néma, megilletődött remény. Özönvíz vége, függöny fel. Noé népe elfoglalta a Szecskát.

LECKE

Domján Kornélia

Tavasszal rajzanak ki, a lámpánál egy jellemző példány, rajta plusz tíz kiló, szoknya és magas sarkú. A bicajon röhejes kosárka. Sietek haza, nincs kedvem kerülgetni, elé csúszok a pirosnál. Hökkenten oldalra pillant, de szándékosan nem nézek rá. Annyi idős lehet, mint anyám. A sárgánál kilövök, és nem gondolok rá többet. Két percig. A hosszú egyenesben elhúz mellettem. Velem próbál szívózni? Igazán oda lépek, de valami nincs rendben, képtelen vagyok közelebb jutni. Az újpesti erőműtől a Városliget széléig üldözöm, ott megállít minket a lámpa. Elismerően lihegem a hátába, „jól tetszik nyomni”. Melegen elmosolyodik. Köszí. Tíz év. Újpest-Kispest. Ne higgy a látszatnak!

A SZERETET ÜNNEPÉN

Serfőzőné Tóth Mária

Óbudán, a Kórház utcai piacon karácsonykor a kis fejkendős nénikék asztalai helyét nejlonfóliás sátrak foglalták el. Karácsonyfadíszeket árultak. Gólyát, pettyes kalapú gombát, fényes tobozt, ezüstös csengőt. Mindenki karácsonyfáját ezek díszítették. Itt vettünk szaloncukor-akasztót, mert az már modernebb volt, mint a cérna. S közben mindent belengett a piac szélén árult karácsonyfák illata. Csak luc volt, és az a hosszú túlevelű. Sötétedés után a megsokszorozódó fényektől még csodálatosabb lett minden. Kisiskolás voltam. Elmentünk barátnőmmel, hogy megvegyük filléres kis ajándékainkat. Mai napig emlékszem, hogy mennyire beszippantott a varázslatos hangulat. A szüleim nem tudták, hol vagyok olyan sokáig. Két óriási pofonnal vártak haza.

100 ÉV – BUDAPEST

Angerer Adrienne

1918: A Lánchíd budai hídfőjénél a jobb oldali oroszlánt választotta János, a huszonkét éves baka, hogy megkérje szerelme kezét, aki négy éven át hűségesen írta neki a leveleket a frontra. Jánosnak megsérült a lába a háborúban, nem tudott térdre ereszkedni. Icuska így is igent mondott. 2018: András a Lánchíd budai hídfőjénél épp a jobb oldali oroszlánt tisztította. Milyen különös, hogy épp száz évvel később azon a helyen dolgozik, ahol dédszülei eljegyezték egymást. Öt gyerek, tizenkét unoka, harmincegy dédunoka. Gyönyörű életmű. De András magányos... „Megiszunk egy kávét?” – hallotta. András felnézett mosolygó kolléganőjére... „Pe-persze...” Ahogy elindultak, visszanézett az oroszlánra. „Köszi, dédi...”

A LEGBÁTRABB MAJOM

Vitay Georgina

– Papa! Egyes bácsik miért szőrösek, mások meg miért nem?
– kérdezte nagyapjától a szemben ülő kislány, kikököntve reggeli kábulatomból. – Tudod, réges-régen még mind majmok voltunk, és a fák tetején laktunk. Egy napon a majmok királya azt mondta, másszunk le, ezentúl a földön kell majd élnünk. A legbátrabb majmok egymás után ugráltak le, míg a gyávábbak a fa törzsét átölelve csúsztak. Az ő szőrzetüket a kéreg ledörzsölte, így utódaik is csupaszok lettek, bezzeg a bátrak leszármazottainak teste máig szőrös maradt – hangzott a válasz. Ember nem utazott még annyira büszkén a villamoson, mint én aznap reggel. A legbátrabb majmok egyike.

EGY TÉR VISSZAHÓDÍTÁSA

Bartha Dorottya

Először a selyeminges férfiak tűntek el, majd a karcsú bokájú, de megviselt arcú lányok, aztán a cekkeres nénik is elfogytak, végül a játszótér szétesésével a legkitartóbb gyerekek sem jöttek többet erre. Mire a markolók és a fúrók megérkeztek, csak galambok és hajléktalanok maradtak a téren, őket nem zavarta az építkezéssel járó por és zaj. Évekig csak pallókon lehetett a sártenger közepén közlekedni, aztán egy tavaszon újra megjelentek a sakkozó öregurak, utánuk a focizó kiskamaszok, a barackidény beköszöntével visszatértek a nénik is, aztán megjelentek a karcsú fixisek, a tetovált lányok, a világlátott álmodozók és rébuszokban beszélő baristák, hogy újragyúrják a Rákóczit.

HÁT, FELLINI MÉG MINDIG ITT ÖRÖMKÖDIK A RÓMAI-PARTON?

Szabó Ágnes Réka

Boldog „fészbukmosolyú” ficsúrok üldögélnek, lazítást imitálva, s közben levendulás borfröccs-szagot árasztanak. Selőlányok rúzsnyomokat hagynak az ökoszalvétákon, a vécés néni láncdohányos szemmel mered a képernyőre. Fellini is megirigyelné az áldekadenciát. Pincérlegények derűsen bámulják a Dunát (vagy fintorognak háttal titokban) a szendvicskészítésbe bújva. Még mindig bőszen dübörög a mélytengeri hekkipar a parton, és messzire szórja csóklohasztó szagát a lángossütő fokhagymagőze. A lány csobogást csak a party-hajók hangkalózkodása rontja cseppet. Izmos kenus legényekre olvadnak a kamaszlányok, a csilingelő biciklisek gyorsstrádának nézik a bandukoló római-parti nép poros útját. Pucér gyereknép fröcskölése ébreszt tengerészcsíkos álmomból, hát, Fellini még mindig itt örömködik a Római-parton?

MACSKAMELÓDIA

Tóth Hajnal

Özv. Krüger Gyuláné magának való, mogorva asszony volt. Bár tíz éve is annak, hogy újra férjhez ment, az újlipótvárosi társasházban továbbra is mindenki özv. Krüger Gyulánéként emlegette. Csendesen éltek a két szoba-konyhás lakásban, vendégeket nem fogadtak, senkivel nem beszéltek. Aznap reggel a piacról jöttek, amikor egy macska a nyomukba szegődött. Igen szép cica volt, fekete-fehér, csillogó bundával, okos, sárga szemekkel. A kapu előtt a macska nyávogott egyet, özv. Krüger Gyuláné pedig így szólt: „No, jöhetsz, de ha egyszer a szőnyegemre vizelsz, mehetsz is!” A kapu nyílt, ők bementek, és a macska sosem vizelt a szőnyegre.

MEGINT A BUSZON

Lakó Eszter

Izzad a tenyerem, ahogy fel kell szállni a buszra. Megint. Megint ugyanazok a gondolatok. Csak balhé nélkül ússzam meg, nem úgy, mint a múltkor. Egyszerűen csak jegyet kéne venni. Kondizni is eljárhatnék vagy futni, hogy gyorsabb legyek, ha futni kell. És ez megint a buszon jut eszembe. Miért nem gondolok ilyenekre előbb? A buszon vagyok. Már megint késő. Csak az Örsig jussak el gond nélkül. Körbefuttatom a szemem az utasokon, érzem, megint balhé lesz. A torkom kiszárad, a szívem egyre hevesebben ver. Nem akarom, de nincs választásom. Odalépek a leggyanúsabb társasághoz, és elcsukló hangon csak annyit mondok: „Jegyeket, bérleteket!”

IDE-ODA

Polgár Judit

Lajos nagypapa úgy járult hozzá egyetlen unokája érkezéséhez, ahogy tudott. A friss házasok az újszülöttel először a nyolcadik kerületben, a lány szüleinél, aztán a Fürst Sándor utcában, a fiú családjánál laktak. Mikor 1977-ben, Budán felépült a Szabadság-hegy kétségtelenül legrondább épületegyüttese, a „barna tízemeletesek”, odaköltöztek. Mosógépre a fiataloknak már nem telt, így Lajos nagypapa – tömegközlekedéssel – naponta kétszer meglátogatta fia családját. Menyétől átvette a piszkos textilpelenkákat, hazavitte Pestre, felesége kimosta, kivasalta, ő pedig visszavitte a friss csomagot. Néha még a lift is elromlott, ilyenkor gyalog sétált fel a tiszta pelenkákkal a tizedikre. Bár nem ismerhettem, ma is hálás vagyok neki.

A SZERETETNYELVEK KÜLÖNBÖZŐSÉGÉRŐL

Ottroba Anna

Egy öttagú család száll fel az amúgy is zsúfolt egyes villamosra, mindenféle kacattal megtömött babakocsit tolvá maguk előtt. Az egyik férfi, mielőtt sípolva becsukódna az ajtó, az aszfaltra köp. A család egyik fele a villamos végében keres helyet, majd a következő megálló után az egyikük átkiabál a tömegben. – Üljetek már le valahova! A fiúk a nyakukat nyújtogatják, hova mehetnének. Rám néznek, pontosabban a mankómra. Az egyik megfordul. – De ez nyomorék, nem fogom kilökni a székről. És ez így, akkor, ott, rendben is volt, mert sok mindent megtanultam törött lábbal, így azt is, hogy a szeretetnyelv mindig máshogyan szól.

KÖRÚT

Szigeti Kristóf

Seleznyiket is, mint mindenki mást, űzte, hajtotta a baj mindennap. Persze hol ő mulasztott, hol az univerzum maga. Veszítette már el játékát, pénzét meg a szerelmét. Hagyta már cserben a kólagép meg a villamos. Tenyerelt már bele igazán rosszba. Csípte meg kakas, szellem, karmolta már meg macska. Várt már sokat a semmire. Tolatott már szerelemből ki, árokba be. Hagyták már ott valaki másért. Ez már volt, legyintett unottan, majd ráeszmélt, hogy tulajdonképpen körbeért a rosszal. Megdöntve az univerzum végtelenségének elképzelését, immáron telt magabiztossággal szállhatott fel a kék metróra, mert tudta, hogy innentől már úgyis csak valami jó jöhet.

KÖRFOLYOSÓ II.

Pozsgai Katalin

Tünde tegnap szembesült vele, hogy szerelme évek óta csalja őt. – Legalább te hűséges vagy hozzám! – ölelte magához hatalmas macskáját. – Filemon! – hallatszott a gang felől, mire a macska hirtelen kiugrott a nyitott ablakon. Tündi utánaeredt. Két szinttel lejjebb egy kitárt ajtó mögött talált rá, ahogy egy idegen lakásban vígan falatozik. – Ugye, milyen szép cicám van! – mosolygott rá egy néni. – De hisz ez az én macskám! – nyögte Tünde. – Dehogyan, kedveském! Őt éve él velem. Itt az ágyacskája is! Látja? Tündi az égre emelte dühös tekintetét, s artikulátlanul sikította: „Miéééért?!”

BUDAPEST MATEMATIKÁJA

Matola Szilvia

Ha a hetes busz öt percet késik, és a kettős metró teljes menetideje 19 perc, egy fagy 210 forint, és én negyedórát hiába vártalak a Deákon, akkor hány magányos lépés kell ahhoz, hogy egy 1895-ben épült bérház lépcsője fényesre kopjon, és végre elfelejtsek?

NYOLCADIK KERÜLETI MESE ÉS BEVÁSÁRLADALMI ESETT- TANULMÁNY

Vincze Dóra

Előfordul, hogy a Gólyából kissé pityókásan kitántorogva egy elhagyatott bevásárlókocsira bukkan az ember. Ha már kocsis, akkor abba beleülni is illik, és szépen tolódni lefelé a Práter utcán, kellemetes kacarászások közepette. Mindazonáltal azzal érdemes számolni, hogy a járda és az úttest közötti döccenő átvészelésére a bevásárlókocsi nem alkalmas, és könnyedén kiröppenhetünk az alkalom szülte járműből. Mindezen senki nem fog a nyolcban meglepődni, talán csak az időzítésen huzintják fel némelyek a szemöldöküket. Mondjuk, egy munkáslegény az éjjelnappali előtt, munka utáni levezetősörével a kezében. Hiszen, ahogy ő is megjegyezte: „Még csak nyolc óra sincs”...

AZ OROSLÁNOK NYELVE

Ferdinánd Zoltán

Frick Jakab vargainas szerint Marschalkó János egy kontár. Marschalkó János szobrász szerint Frick egy hülye, és különben is, vargainasként ne ugasson már bele a szobrászok dolgába. „Nem vagyok én hentes, hogy a füstre való nagy nyelveket lógassam ki a barmok szájából!”, válaszolta Marschalkó a sajtó érdeklődésére, miután a Lánchíd oroszlánjának hiányzó nyelveiről kérdezték. Állítólag azt is elmondta még, hogy „Fogadjunk ötszáz forintba, hogy mikor az oroszlán úgy tartja a száját, mint az én kőoroszlánjaim, nem is látszhatik a nyelve, mert mélyen lenn fekszik”. Marschalkó végül megnyerte a fogadást, hogy aztán a Frick Jakabbal mi lett, arról nem szólnak a legendák.

VAN, AMI MEGMARAD

Maksai Kinga

J. húszéves kora óta először látogatott Budapestre. Az első útja a szülőházához vezetett. Majd kiugrott a szíve a helyéről, amikor a taxi lefékezett. A ház egykor frissen meszelt fala szinte fekete. Mállik. A cipész helyén gyorsétterem, a zöldségesén használtruha-kereskedés. A fák eltűntek a járda mellől. És a kapu is... Várjunk csak, a kapu a régi! Olyan közel hajolt a hatalmas faajtóhoz, amennyire csak lehetett. Vagy tíz percig vizslatta, amikor végre megtalálta: „L és J örökre!” – Úgy tűnik, a fontos dolgok azért megmaradtak – nyugtázta elégedetten, és megszorította a mellette álldogáló L. kezét.

VAGON

Vásárhelyi Réka

Apa, anya és két kislányuk szalad a Déliből a Keletibe. Alig van idejük arra, hogy átszálljanak. Lehetetlen küldetésnek tűnik. A kisebbik még babakocsiban, és legutóbb is azzal együtt repült fel a gyerek az éppen induló vonatra. Úgy tűnik, elérik, bent áll a szerelvény. Gyorsan felszállnak a legutolsó kocsira. Apa lent marad, most csak a lányok utaznak vissza egy kis időre, a költözés előtt. Hallja, hogy füttyül a mozdony, mindjárt indul. Az ablakából három mosolygós arc kukucskál ki. Integetnek. Majd írjatok! – integet vissza apa. Néz az induló vonat után... és kitör belőle a nevetés. Az utolsó vagon ottmaradt. Lecsatolták.

MANZIL, ÉDES MANZIL

Ferentzi Panna

Sosem éreztem még olyan valódi, olyan kézzel fogható szomorúságot, mint aznap a Keleti pályaudvaron. Sötét hajú, barna szemű kislány volt, szurkos lábán felemás volt a cipő. Magányosan üldögélt a lépcsőn, a csempékre firkálgatott koszos kis ujjával. Melléléptem. Nem beszélt angolul, a kezére mutogatva magyarul kérdeztem, mit rajzol. – Manzil – mondta halkán. Hangjában olyan mély bánat kongott, ami egy felnőtt szívéen is lyukat rágott volna. – Nem értem – feleltem mosolyogva. – Manzil – mondta erre megint, és a kedvemért lassan, határozottan újra belevéste a mintát a porba. Egy négyzet, a tetején háromszöggel. Manzil, suttogtam én is megrendülten, és rajzolni kezdtem.

NEVEZETESSÉGEK

Suhanyecz Szilárd

A szobában játszottam. Játék közben fél füllel azt hallgattam, hogy mama és Gyuri bácsi miről beszél a konyhában. Mama azt mondta, hogy holnap a Vigadó térnél felszállunk egy sétahajóra, azután a Gerbeaud-ban eszünk egy sütit. Gyuri bácsi azt találta ki, hogy ha lesz még rá idő, és lesz hozzá kedvünk, akkor a siklóval felmehetünk a Budai Várba. Számomra már mama is érthetetlen volt, hogy a Gerbeaud-ban – a kedvenc süteményemben – miként akar sütit enni. Gyuri bácsi ötlete pedig egyenesen megrémített, hogy valami hatalmasra nőtt hüllővel kell felmennünk a várba. Nem tudtam eldönteni, hogy viccelnek vagy napszúrást kaptak a strandon.

A METRÓKIJÁRÓBAN FÉL HATKOR

Beer Noémi

Másfél órát szobroztam a Blahán. Más nyelven vajon érthető? Azt beszéltük meg, hogy a metrókijárónál találkozunk fél hatkor. Én meg várok és várok. Nem jön. Ez nem most volt. Nyolcvanhatban. Akkor, amikor gombaforma szökőkutak spricceltek a buszra várakozókra, és nem volt mobiltelefon. Bosszankodva hazamentem. Már megint felültetett. Nekünk otthon sem volt telefonunk, csak nekik, mert ők panelben laktak, mi meg a zöldövezetben. A másodrendűben. Zugló akkor még másodrendű zöldövezetnek számított, mert Budán volt az igazi zöldövezet. Juszt sem hívtam fel a fülkéből. Másnap a suliban derült ki, hogy az Astoriánál várt. Azt beszéltük meg, hogy a metrókijáróban fél hatkor.

OSZKÁR

Simándi Klára

A nagy háború után lett kisiskolás. Olvasni már tudott, de a tanító úr szavait áhítattal szívta magába. Nap mint nap el is újságolta, amit újonnan hallott, a szomszédban lakó néninek, aki ott várta a nagy körfolyosós ház gangján ropogós fehér kötényben, frissen sült ropogós kiflivel. Leült elé a sámlira, az ölébe hajtotta a fejét, és míg majszolt, mesélt. Ma éppen a zsidókról, akik a tanító úr szerint koszosak, bűdösek, gonoszak. Nem látta a néni arcát, csak a fejét simogató keze rezdülését érezte meg: „Én is zsidó vagyok!”. Így aztán húsz évvel később sem hitte el, amit a zsidókról hallott.

LÁNCHÍD

Czirják Eszter

A Clark Ádám téren állt. El kellett indulnia. A férje – ha volt még egyáltalán – a túloldalon várta. Beszélni akart, miután ő rájött az afférjára azzal a fruskával. Gyűlölte őt és a fruskát is. Haragtól fűtve gyalogolt. Félúton eszébe jutottak a gyerekek. Sajnálta őket. Főleg Lilit. Imádta az apját. A híd kétharmadánál lenézett a Dunára. Sötéten örvénylett. Pont, mint az élete. A gyerekek kiborulnak majd, Bence épp most megy gimnáziumba. Mit tegyen? Gyalogolt tovább. Amikor az oroszlánokhoz ért, meglátta a férjét. Szívébe hasított a szeretet. Még mindig szerette...” „Hogy tehettem meg ekkora utat ezen a rövid hídon?” – gondolta.

SZUTERÉN

Molnár Kitti

Édesanyámmal egy szuterénban laktunk Zuglóban. Férj és apa nélkül próbáltunk boldogulni. Gyűlöltem a szuterént. A földdel egyenlő szinten lévő ablakokon bámulhattam az utcán járók cipőjét. Megfogadtam, ha elvégzem az egyetemmet, hatalmas házam lesz, óriási ablakokkal, saját kerttel. Majd jött a szerelem. Ott akartam hagyni az iskolapadot. Mikor jóanyám megtudta, teljesen kiborult. – Ha nem fejezed be az egyetemmet, kiugrom az ablakon! – sipított elkeseredésében, mikor már a küszöbön álltam táskával a kezemben. Egyszerre néztünk fel az ablakra. Belőlem ennyi szakadt ki: – Mama, akkor befelé ugorjon! – Nevettünk. Mindig eszembe jut a mosolya, amikor gyönyörködöm a teraszom alatt elterülő rózsakertben.

ILONKA NÉNI

Dr. Szabóné Balogh Clarissa

Ilonka néni a Bajcsy Zsilinszky utca egyik kapuja előtt ült, ott árult néhány apróságot. Később a Hold utcai csarnokban virágot árult, pár cserepet. Aztán 1949-ben az egész asztalt államosították. Béni Ilonkának hívták, színésznő volt. A háború előtt a teleket mindig a francia Riviérán töltötte. Később – mint zsidót – deportálták. A háború után már nem volt senkije, társbérletben élt, halfejből főzött magának levest. Néha elővette a régi képeit, újságkivágásait. Temetésén, egyszerű fakordén húzták ki a gyalulatlan deszkakoporsót.

A PÓKOCSKA

Bálint Endre

Először agyon akarta csapni. Aztán érdeklődve nézte, mily könnyedén mozog hajszálvékony lábain, végül leeresztette papucsát. Azontúl melegséget érzett a szívében, ha újra látta; ötvenen túl végre vele is lakott valaki. Ekkoriban jött össze munkahelyén Évával. Elfogódott kérdésére, hogy feljönne-e a lakására, a nő hamar igent mondott, csak egyetlen kikötése volt. A lakásban nem lehet pók. Ugyanis pókiszonyban szenvedett. Éjjel nyugtalanul aludt. Reggel, amint megpillantotta a falon végigfutó pókocskát, az esti örömökre gondolva gyorsabban csapott oda papucsával, mintsem szíve belesajdulhatott volna. Délután sms jött Évától. Nem volna okos dolog, mégiscsak kollégák. Vonakodva indult a buszmegálló felé. Félt a perctől, amikor hazaérkezik.

STREETVIEW

Bartha Dorottya

Minden este hazamegyek hozzád. De másfél éve már csak a Google-streetview-n kattintgatok végig az ismerős utcákon, rosszabb napjaimon a forgalommal szemben megyek át a Szabihídon, vagy az egyirányú utcákon fel a hegyre, megállok a ház előtt, a sarkon még tavasz volt, itt örök tél, néha a környéken is barangolok, miközben attól rettegek, lecserélik a felvételeket és egyszer csak szembejössz velem, de nem egyedül. A múltkor is észrevettem egy piros kapucnis alakot két saroknyira, de meggyőztem magam, hogy az nem lehetsz te, mert te sosem tolnál fel két biciklit a hegyre, amíg melletted egy kikockázott arcú, pöttyös ruhás lány fagyizva lépkedne.

PESTI MESÉK

Naszvadi Emma

Mama, meséld a háborúról! „Kislányom, negyvennégyben ötéves voltam, a Leonardo utcában laktunk. Bombázták a várost, le kellett menni a pincébe hónapokra. A dédimama az előző évi fenyőfát díszítette fel karácsonyfának. Több család volt ott a két termes légópincében.” Légópince. Ízlelgetem a szót. Meséld el ötvenhatot is! „Akkor tizenhét évesen a Baleseti Intézetben láttam el a sérülteket. Haza sem engedtek. A dédipapát pedig be is börtönözték, de később, tudod, rehabilitálták.” Mamával a Práter és a Leonardo sarkán parkoltunk az autóval. Mama idén hetvenkilenc éves, láttam, hogy könnyes a szeme. Hiszen ez a környék... mennyire megváltozott! Igen, mondtam, azóta, tudod, rehabilitálták.

LEGFONTOSABB

Biró-Szilágyi Annamária

Külföldi ismerősöm nálunk töltött pár napot. Megmutattuk neki Budapest nevezetességeit. (Parlament, Mátyás-templom, Andrásy út, Hősök tere) Este szüleinek áradozott Skype-on: „Leültünk egy térre, volt ott egy zenélő szökőkút, és ittunk valami isteni italt, bor és ásványvíz keveréke. Ettünk lángost meg kolbászt, meg valami szuper túrós édességet, és utaztunk egy régi földalattival, mintha egy filmben lettünk volna, aztán hazaértünk, és a szomszéd sütit hozott át! Csak úgy, érted? Csak úgy...” – aztán elhallgatott, szülei kérdeztek valamit. Én csak a választ hallottam. „Ja, de, megnéztük a Parlamentet is...” Elmosolyodtam a válaszon. Neki nem az volt a legfontosabb.

NÉNIM MEMORIAM

Ferentzi Panna

Először azt hittem, csak alszol egyet a Páva utca girbegurba térkövén, talán sok volt reggel az Unicum, a csavaros kifli, vagy ki tudja, mivel fájdalomcsillapítotok ti, öregek. Melled hajoltam, egészen közel, és megkérdeztem, segíthetek-e. Csak morogtál valamit összefüggéstelenül, hát, a fejed alá terítettem a bőrkabátom, és kihívtam a mentőket. Mire kiértek, te már nem voltál ott. Nem tudtam, mit tehetnék, nem mertem hozzád érní. Amíg vártunk, leültem melléd a földre, és halkán beszéltem hozzád. „Itt vagyok. Nem lesz semmi baj. Nem vagy egyedül.” Nem tudom, hallottad-e egyáltalán. A bőrkabátot később visszaadták a mentősök. Csak a metrón kezdtem sírni.

SZEMKÖZT

Tóth-Zsiga Borbála

A konyhaablakommal szemben rendszeresen álldogál egy pár. Ha kinézek, mindig tudom, milyen az idő, csak ellenőrzöm a ruhájukat. A férfi kissé alulöltözik, míg a nő fázós. Ha előbbi új egyenruhát visel, tudom: munkát váltott. A nő irodista lehet, és tizenöt éve ugyanaz a frizurája, tehát sok dráma nem lehetett eddigi életükben. Mégis, ketten két doboz cigarettát biztosan elszívna naponta kint. Nemrég vettek négy hatalmas tuját a bejáratuk mellé. A körfolyosóra. Mellettük hálóingben csoszogó néni lakik, látom, ahogy kutyája lepisili mindet. A pár nem jön rá, mitől sárgulnak, idegességükben még többet cigiznek. Ők vannak a gang egyik oldalán, én szemben.

ALAPZAJSZINT

Tarja Kauppinen

Amióta tudtam, hogy itt húzta meg magát a család ötvenhatban, a pesti házunk pincéjében mindig elfogott az áhítat. A tűzifarakások az égig nyújtózkodtak, fény meg csak a zsebkendőnyi szellőztetőnyíláson át jutott le, ha nem kapcsoltuk fel a „csillárt”: a mennyezetről egy szál dróton lecsüngő csupasz villanykörte. Itt vészelték hát át az őseim a forradalmat, gondoltam mindahányszor. Reszketve hallgatták a harckocsik dübörgését a dohos falak között... Elköltözésünk után az új lakó biliárdszobává alakította a pincét. Panaszkodnak is a szomszédok: nem lehet azt a rettentő lármát kibírni! Felhallatszik a golyók kocogása.

VÁRATLAN AJÁNDÉK

Somogyi Péter

Pár éve, pont a születésnapomon kellett parkolnom a Blahán egy megbeszélés miatt. Megkerestem a parkolóautomatát, és már vettem volna elő a mobilomat a fizetéshez, amikor észrevettem, hogy az egy régebbi berendezés, és sehol nem volt feltüntetve rajta mobilszám az sms-küldéshez. Előkapartam a tárcámat, de a súlyából ítélve tudtam, hogy bajban vagyok. Hiába volt nálam papírbankó, az automata csak az érmét szerte, de amennyivel éppen akkor rendelkeztem, abból még egy zsemlét sem tudtam volna venni. Ekkor odalépett hozzám egy torzonborz hajléktalan, átnyújtotta az időközben tárcámból kiesett személyimet, bedobott két órára való érmét, és széles mosollyal ennyit mondott: „Boldog születésnapot!”.

XVI. KERÜLET, FŐHADNAGY UTCA

Ötvösné Németh Edit

Jenő combközépig érő sűrke trikóban állt a lakásajtó előtt. Húsos ajka lefittyedt. Nyugalmas csendbe fulladt az este. Szerette ezt az állapotot. Akkor jöttek be; a nő meg a férfi. Turisták. A szomszéd lakás új bérlői. Köszöntek. Ez jó. Kérdeztek. Ez nem. A kapunyitó kódot akarták. Bizonytalanul rájuk nézett, majd feleségéért kiáltott. Gizi határozott aszszony, jobb, ha rá bízza a dolgot. Igaza lett. A nő elutasította a kérést, széles háta takarásából most már Jenő is buzgón helyeselt. Egy pillanatra megsajnálta őket, de elhessentette a gondolatot. A bizalom csak bajt szül, a biztonság fontosabb. Megfogta a seprűt, és lassan felseperte az udvart.

MARGIT NÉNI

Dr. Szabóné Balogh Clarissa

A gettó területe a II. világháború alatt az utca végében kezdődött. Margit néni a földszinten lakott egy öt méter belmagasságú lakásban. Kétszeresen özvegy volt. Ő volt – mint egyetlen keresztény – a házparancsnok. Vitrinje tele volt márkás porcelánokkal, ujjain több karikagyűrűt hordott. Volt egy negyedik emeleti fürdőszobában egy titkos ajtó, ami a padlásra nyílt. Ott bujtattunk embereket. Ők mind megmaradtak. Anya mesélt egy fürdőszoba álmennyezetéről Újpesten, ahová a bundákat rejtették. Ennyi maradt meg, amikor az oroszok kirabolták a lakást.

APA KABÁTJA

Haász János

Ha Pestre jöttünk, mindig hosszú barna ballonkabátban volt, lobogott utána a Keletiben, amikor leszálltunk a vonatról, lobogott utána a körúton, amikor keresgeltük, melyik önkiszolgálóban együnk. Meccsre jöttünk, kora ősztől késő tavaszig, ebédeltünk ütött-kopott falatozókbán, utaztunk ütött-kopott buszokon, villamosokon ütött-kopott stadionokhoz, uszodákhoz, sportcsarnokokhoz. Mindig azt a hosszú barna ballonkabátot követtem a szememmel. Amikor meghalt, a kisgyerekek magabiztosságával tudtam, egész biztosan tudtam, hogy él, csak Pestre költözött. És ha nagy leszek, és elmegyek Pestre, ott lesz a hosszú barna ballonkabátjában egy körúti kifőzdében. Nagy lettem, eljöttem Pestre. A körúton már egyetlen kifőzde sem volt, egyetlen ballonkabát sem volt. Akkor vesztettem el őt.

MIÉRT NEM LETTEM VENEZUELAI ÁLLAMPOLGÁR?

Kálmán Zsófia

1956 őszén szüleim rövid örömét hamar felváltotta a rettegés. Noha anyám, váltótárs híján, hetekig boldogan ügyelt a kórházban, mégis menekülni akartak. Nehéz emlékeket cipeltek a háborúról, az alig megúszott kitelepítésről: nem éreztek erőt harmadik újrakezdéshez. Így, elintézve az elintézhetetlent, bevándorló-vízumot szereztek Venezuelába. Anyám, kezében a felbecsülhetetlen értékű papírokkal, hazafelé indult a Margit-hídon. A szemközti dombok fölött épp eltűnőben volt a nap. Minden rózsaszínben úszott, a szürke házak, a Margit-sziget kopasz fáí, a csörömpölő villamosok, az álmatag Duna. A hirtelen rátört sírástól nem látott, le kellett ülnie egy kidőlt korlátdarabra. Honvágy gyötörte a még el sem hagyott város után.

ANGYALFÖLDI VAGYOK

Kónya László

Ülök a vonaton. Még húsz perc a Nyugatiig. Váratlanul lehuppan velem szemben két nagydarab fickó. Egyikük kis csomagot vesz elő. Kigöngyöli: kenyér, kolbász, vöröshagyma. Bicska mindkettőnél van. Falatoznak, beszélgetnek. – A pestiek beképzelték. A pestiek nagyképűek. A pestiek azt sem tudják, mi fán terem. A bajuszos hirtelen felém fordul. – Te is pesti vagy? Két gyanakvó szempár méreget, a bicskák félúton állnak a levegőben. – Én? Angyalföldi vagyok – felelem önérzetesen. A másik barátságosan biccent, és felém nyújt egy katonát. Utána hárman beszélgetünk tovább. – A pestiek beképzelték. A pestiek nagyképűek. A pestiek azt sem tudják, mi fán terem.

PESTI HÖLGYEK

Pataky Tünde

Nagyanyám mesélte, hogy nővére egy margitszigeti sétájuk vége felé így szólt hozzá: – Mancikám, kellemetlenül érzem magam, mert felakadt a ruhám alatt a bélés. – Ne törődj vele, Jucikám! A Margit-hídra vezető lépcsőkön menj majd előttem, és ha nem figyel ránk senki, a szoknyád alá nyúlok, és egy pillanat alatt a helyére húzom – válaszolta. Úgy is tettek, ahogy megbeszélték: a lépcsőnél nagyanyám maga elé engedte Jucikát, és szorosan mögötte lépdelve várta a megfelelő pillanatot. Mikor elérkezettnek látta az időt, ruhája alatt megragadta a finom selymes anyagot, és térdig rántotta Jucika csipkés női alsóját.

JÓVÁTÉTEL

Németh Zsófia

Tóth Béláné, ez a határozott, 84 évesen is elbűvölő hölgy sosem lett volna Tóth Béláné, ha 73 évvel ezelőtt Tóth úr, akkor még Béluska, nem veszt el egy fogadást két legjobb barátjával, Sanyival és Vilmossal szemben. A vesztes, a későbbi Tóth Béláné, akkor még Szabó Julcsa családjának harmadik emeleti lakásába volt kénytelen becsengetni. Ez még mind csak gyerekes tréfa lett volna, ha Julcsa nem éppen akkor nyitja ki az ajtót, hogy zongoraórára induljon, és nem parancsol rá a megszeppent Bélusra, hogy „ennek az ostoba csínynek a jóvátételeként őt legalább a villamos-megállóig elkísérni lesz köteles”.

PESTI LAVÓR

Molnár Judit

Ilonka mama sashalmi otthona maga volt a csoda. Minden iskolai szünet nála kezdődött- és ért véget. Metróval, HÉV-vel, busszal utaztunk hozzá. Én már az Örs vezér terén kezdtem kipakolni a kis bőröndömből a nyaralós ruháimat. Nagyiccénél a fürdőruhámat a kezemben tartottam, hogy ha megérkezünk, egy percet se vesztessek el... mert várt a nagy lavór. Fehér zománcos volt... és én a szőlőlugas alatt ültem a napmeleg vizű pancsolóban. ... Aztán jött egy nyár, és csak az emlék és a lavór maradt. Tegnap elővettem a suf niból. Kitettem a körfolyosóra, hogy a gyerekek beleülhessenek. Élvezik. Viszont a lugas nagyon hiányzik... és nagymama.

GYORS NEVELÉS

Bálint Gábor

Hazafelé tartok késő este. Fáradt vagyok és éhes. Ennem kéne. „Szia! Egy gyros lesz” – lépek egy gyorsbüfé ablakához. „Szia! Nem «lesz», hanem «kérnék!» – válaszol az eladó. „Így illedelmesebb. Rendben?” Felvonom a szemöldököm, megnézem, ki oktat ki. Tetovált karú férfi. Nem nézem ki belőle, hogy kiemelkedően illedelmes, vagy a nyelvhelyesség nagy védelmezője. Mentségére szól, hogy fáradtnak tűnik, és tulajdonképpen igaza van. – Bocs, fáradt vagyok – válaszolom neki kisvártatva. – Viszont legközelebb kevésbé tanár bácsisan, rendben? Ő is felvonja a szemöldökét, de egy idő után elmosolyodik, és annyit kérdez: – Hagyma? Csípős? Aznap így neveljük egymást jó modorra.

HAT CENTI

Orcifalvi Panni

Csupán hat centi választ el a zongoristától, aki éjszakánként is játszik. Hat centi választ el a nénitől, akinek meghalt a fia, és azóta nem látja értelmét az életnek. Hat centi választ el a görög asszonytól is, aki tizennyolc négyzetméteres lakásában éldegél a goromba fickóval. Csak a fürdőben hallom, hogy azt mondja neki, „kövér, és ronda a haja. Jobb lenne, ha szőke lenne és sovány. És különben is jobb, ha tudja, hogy álmában szellenteni szokott.” A görög néni hallgat. Gondoltam, írok neki névtelen levelet, hogy szerintem szép a haja. De bepanaszolt a házmesternél, hogy összekoszoltam a folyosót. Hallgatok én is.

HÁLA

Mester Norbert

Debreceniként felutaztam Budapestre egy koncert miatt. A koncert után a Nyugatihoz sétáltam, mikor megláttam két, körülbelül velem egykorú srácot, ahogy egy kutyát rugdosnak. Egyből odaszaladtam, és ellöktem őket, majd rájuk ordítottam. Elfutottak. A kutya egészen az állomásig követett, megvárta, míg felszállok, s végignézte szomorú szemével, ahogy elmegyek. Két év múlva szintén Budapesten jártam, szintén a Nyugatihoz tartottam. Két utcára lehettem, mikor megtámadott három, illuminált állapotban lévő srác, az értékeimet akarták. A semmiből egy kutya támadta meg őket, megharapta az egyik lábát, vérzett. Ezen felbuzdulva behúztam a másiknak, elrohantak. Biztos vagyok benne, hogy ugyanaz a kutya volt, akinek segítettem.

NEM VOLT AZ

Endrédy István

Idős barátunkat megfigyelték az átkosban, a szemközt lakó asszony is jelentéseket írt róla. Jócskán a rendszerváltás után hazajött az asszony fia Németországból, és bekopogott a szemközti házba. „Atya, besúgó volt az anyám?!” – tette fel a kérdést. Elmondta, hogy most felmerült gyanú, és tudni akarja az igazat. Érezhető volt, hogy sorsdöntő számára a kérdés: megszakítja az anyjával a kapcsolatot, ha így volt. „Nem, nem volt az.” Pár nappal később átjött az asszony. Sírva köszönte meg a választ, és kért bocsánatot, ha van erre ilyesmi. Valószínű, hogy a hazugságért nem fekete pontot írtak be aznap az égben, hanem ötven pirosat.

SZÓMORZSOLÁS

Tatár Judit

Elsősként nem értettem, hogy apu és anyu miért simogatják a fejem, és min nevetnek, amikor elmeséltem, hogy iskolából hazafelé jövet Saci bevitt a Felszab téri templomba, a szép díszes házba, követtem minden mozdulatát, kőtálból vízzel homlokom hűsítettem (pedig tél volt), aztán egészen előre-mentünk az első sorig, Saci letérdelt, összetette két kezét, én utánoztam megint, és amikor lehajtott fejjel (nagyon csöndesen) suttogni kezdett magában valamit, én is elkezdtem mormolni: „Ej, mi a kő! tyúkanyó, kend”, és büszke voltam, hogy nem rontottam el semmit.

A FÜGGÖNY MÖGÖTT

Varga-Berecz Krisztina

Alig múlt tizenhat; messziről érkezett, egyenesen a Gresham legfelső emeletére. „Mancika! Ne hagyja a nagyságos aszszonyt délig aludni! Persze hogy hagyta. A nyüzsgő Budapest ugyanolyan idegen és új volt mindkettőjük számára, hát, cinkos lett. Délben a lift komótosan érte el a legfelső szintet az úrral és minisztériumi aktatáskájával, addigra minden tányér és evőeszköz a helyére került. Ez így ment nap mint nap, egészen addig, míg egy szegény kertész fiú el nem rabolta Mancika szívét, és kis bőröndjével el nem költözött Ferencvárosba. Ma is megállok ott. Felnézek, elképzelem, melyik ablakban ülhetett nagyanyám, és arra gondolok, vajon most figyel-e valamelyik függöny mögül...

VÉGÁLLOMÁS

Kampós Csaba

A néni metróval a kórházba tartott. Eltérést találtak a koponyaröntgenén. – „A Ferenciek tere következik” – mondta be a hang. Egyedül utazott, nem volt, aki elkísérje. – „A Kálvin tér következik”. Minden fontosat elhozott, a lakást rendben hagyta. – „A Tihanyi-félsziget következik”. Ott kérte meg Bandi. Virágillatot érzett. – „A békéscsabai kórház következik.” Ahol Katinka született. Karjaiban egy csecsemő szundikált. – „A Margit-sziget következik.” Fa árnyékában megcsókolták. Jenő, az a huncut! Szégyenbe hozta, elcsábította. Jöhetett volna korábban is... Jaj, akkor meg Katinka nem lenne. Jól van ez így már. – „Kőbánya-Kispest, végállomás következik.” A néni lehunyt szemmel ült, szája mosolyra görbült. Többé már nem szállt le.

DISZNÓ VICCEK

Kránicz Dorottya

Régebben apám minden születésnapján elvitt minket a pasaréti Pénzügyőr sporttelep éttermébe. Általában húslevest meg csülköt evett, hideg sört ivott hozzá, és disznó vicceket mesélt a habos bajsza alatt. Az öcsémmel egyre kellemetlenebbül éreztük magunkat ezeken a rasszista megjegyzésekkel és kieresztett böfögésekkel aláfestett ebédeken, szóval szép lassan, mindenféle kifogásra hivatkozva leépítettük a ceremóniát. Most apám minden héten meglátogat Újlipótvárosban, a fájós lábával felkapaszkodik a második emeletre, nem mesél már disznó vicceket, és lenyeli a böfögéseket is, két kiskanálnyi nádcukorral issza a drága kávémat. Kíváncsi lennék, ő hogy érzi magát nálam, de még nem mertem megkérdezni tőle.

CSAK SZERETET

Szabó Era

Utaztam a 73-as trolin. Az István úti megállónál felpattant három rettenthetetlen fiatalember. Ordibáltak, kezükben sör. A hátsó peronon egyikük rúdtornászott, a másik kettő meg rugdosta az oldalburkolatot. Az utasok riadtan a kocsi elejébe húzódtak. Én hátul ülve maradtam, szánakozva néztem a huszonéveseket. Sajnáltam, hogy nincs jobb szórakozásuk, mint a rendetlenkedés... nagy hiányuk lehet szeretetből! A hangadó kortyolt a sörös dobozából. Kedvesen megkérdeztem, milyen sört iszik? Orrom elé nyomta a flakont: – „Kérsz, nyanyus?” – „Köszönöm, nem, keverve jobban szeretem.” Beszélgetni kezdtünk a koktélokról. Odazöttyent mellém. A többiek is jöttek, vigyorogva hallgatták. Amikor leszálltak, magáztak, tisztelettel köszöntek. A szeretet most is hatott...

A HÁZ

Dr. Szabóné Balogh Clarissa

A ház Budapest úgynevezett zsidó negyedének szélén áll. Háromemeletes franciaerkélyes klinker-téglás épület. Ez az utca volt az első Petőfi Sándor utca. Az ötvenes években az utcai lakások nagy részében társbérlet volt, kettes vagy hármas. Minden családnak volt egy szobája, a konyha és a fürdőszoba közös volt. Voltak, akik még albérlőket is tartottak. A ház életét a házfelügyelőn kívül a házmegbízott felügyelte. Felette a tömbmegbízott állt. A csirkecsontot más ház szemetesébe tettük, mert figyelték a szemetet. A ház ma is áll, a környéket „bulinegyednek” hívják, kívülről kifestették, de belül málladozik a történelem súlya alatt.

HIDEGRÁZÁS

Haász János

Megnyitotta a zuhanyt. Jó este volt. Lehetett volna. Jó volt a fröccsözés a csajokkal a barátságtalan betonba fagyott Bálnánál, a séta mezítláb a Budapest Parkig. Újabb fröccsök, Veráék vihogásai, mintha gimisek lennének, amikor leszólították őket. A hangszóróból az szólt, hogy „néha jó, néha rossz, néha” - nem értette tovább. A többiek bepasiztak, „nem foglalkoztat semmi sem”, énekelték. Ilyen akart lenni ő is, de képtelen volt rá. Görcsösen szorongatta poharát, majd hazaindult már a koncert vége előtt. Elzárta a csapot. Meztelenül lépett a hálószobába, nem mintha nem lenne mindegy. Aztán lefeküdt a férje mellé, aki megint az idegen nő szagát árasztva horkolt.

ÚJRA ÉLEK!!!

Takácsné Csontos Timea

2016-ban rákkal diagnosztizáltak. Kemoterápia, sugárkezelés, kízó vizsgálatok. Az orvosommal nem voltam megelégedve. Váltottam. Budapest, főváros, remény. Egy magánklinikára mentem egy jó hírű daganatsebész orvoshoz, akire utolsó reményként tekintettem. Az autópályán az járt a fejemben: mi lesz a családommal, a tanítványaimmal, ha én nem leszek? Kanyargó utak, tömött parkolók, hatalmas épületek a Duna-parton. Istenem, de szép – fut át az agyamon, de gondolataim másfelé járnak. Belépek, mindenki mosolyog rám. Senki nem mutogat rám a kopasz fejem miatt. Izgagtottan járkálok a folyosón. Behívnak. Hosszas konzultáció, vizsgálatok, majd a hír: „Hölgyem, itt már nincs daganat!” Budapest. Mosolyogva, szárnyalva lépek ki az épületből. Minden gyönyörű.

23-AS CSAPDÁJA

Füleký Szilvia

Budapesti vagy? Aha. És azon belül? Számít? Persze! Nem mindegy, hogy budai ficsúr vagy a hegyről, vagy nyóckeres gettó gyerek. Hát, a kilencben születtem... Önjelölt dzsentrik. ...Tizenegyben nőttem fel... Ott kizárólag nyuggerék és babakocsisok élnek. ...De laktam már a belvárosban... Öt-hat vagy hét? Mindegy, a belvárosban csak szmog és turista van! ...Középsuliba Újpestre jártam... Lila panelprolik! ...Fősulira Óbudára... Az van ott, aki kiszorult a másodikból, szánalom. ...Egyik nagyimék az elsőben laknak... Kisujjel-tartós! ...Másik a tizenháromban... Új-Zséland, mi? ...És dolgoztam Rákos... Ne is folytasd, tizenötötől–tizennyolcig az nem is Budapest! De huszonegytől–huszonháromig sem! Na, jó... Te honnan vagy? Á, hagyjuk...

LOPOTT IDŐ

Tóth Attila

Üres a lakás. Végre kettesben. Mit csináljunk? Maradjunk itthon? Inkább sétáljunk. Ne úgy, hogy megyünk valahová, csak sétáljunk, kézen fogva. De jó idő van. Fagyizzunk! Nevetsz. Igazán, szívből. Menjünk fel a Gellért-hegyre, ahol először randiztunk. Ez akkor is ilyen magas volt? Fent vagyunk. Csak ülünk egymás mellett. Beszélgetünk. Rég láttalak ilyennek. Csillog a szemed. Menjünk étterembe? Á, azok nem mi vagyunk. Inkább egy gyros a körúton. A könyökünkön is folyik a szósz. Lassan véget ér a napunk. Azt mondod, megint szerelmes lettél. Én is. Ma csak te és én vagyunk. De holnap hazajönnek. Holnap újra apa és anya leszünk.

AZ ISMERETLEN KATONA

Ferdinánd Zoltán

A nagyapám szerintem mindig is sejtette, hogy a lánya igazából nem a vér szerinti lánya, az anyám ugyanis egyáltalán nem hasonlított rá. Hogy a biológiai nagyapám valójában egy Budapestet felszabadító ismeretlen szovjet katona, azt az anyámtól tudtam meg a nagyanyám halála után, neki meg az anyja mondta el, miután a nagyapám meghalt. A miénk mindig is egy ilyen család volt. Kellemetlen dolgokról nem beszéltünk soha. A titkaink így öröklődtek egyik generációról a másikra. Persze csak addig, amíg élt az a valaki, akit kellemetlenül érinthettek volna.

A TÖMEGMAGÁNY KULCSA

Gazda Barbara

Budapestre költöztem, vágytam a tömegmagányra. Mert a nagyvárosban mindenki idegen, nem törődnek a szomszédoddal. Szürke bérház garzonja épp megfelelt nekem, ott senki sem tudta, hogy létezem. Harmadik napomon későn értem haza. Elmúlt éjfél, néma csend. A kapun egy papír, rajta felirat: „Este tíz után a bejáratot bezárni!”. Kulcs a zárba, elforgat, kulcsot kihúz. Illetve kihúztam volna, ha tudom. Beragadt. Egy lakásból szűrődött csak ki fény, bekopogtam hát. Alacsony, idős néni állt előttem, elmeséltem a gondomat. Szólt felső szomszéd Tominak, ő biztos megoldja. Jött vele alsó szomszéd Sára, mert több szem többet lát. Végül Géza bácsinak sikerült kihúznia a kulcsomat. Mégsem tudtam elbújni.

SVÁJCI SAPKA

Nagy Gabriella

Engem a nagyfi nevelt fel. Ritkán volt ideje játszani, de ha volt, megkérdezte: – Mit játszunk? – Játsszuk azt, hogy megyünk a Ritához Pestre! – vágtam rá azonnal. Ilyenkor aztán mindketten a fejünkre húztuk a svájci sapkáinkat. Az enyém barna volt, az övé sötétkék. Aztán leültünk az ágy szélére, és tiszta erőből azt képzeltük, hogy ülünk a vonaton. Egyszer Rita, a nagynéném, szemtanúja volt ennek a játéknak. Nevetve kérdezte: – Ugyan miért kellene Pestre svájci sapkában menni? Nem értettem, hogy lehet, hogy tíz éve Pesten él, és nem tudja, hogy meg kell adni a módját!?

NEM TEHETTE VOLNA

Gönczy Andrea

Józsi, bár nem tehetette volna meg, mindennap megivott egy sört a körúton lévő hangulatos pizzériában. Dia, a pultos lány, bár nem tehetette volna meg, mindig szánt rá öt percet, hogy meghallgassa. Kati, a tanítónő, bár nem tehetette volna meg, mindig vett rózsát az öreg, púpos bácsitól a Liszt Ferenc téren, aki, bár tudta, hogy nem tehetné meg, mindig megpróbálta megcsókolni a kezét. Anna, aki még tanult, és ezért nem tehetette volna meg, mindig adott egy százast az Astorián kéregető fiatalnak, akinek szintén tanulnia kellett volna, de nem tehetette meg. Úgy látszik, ez egy ilyen város.

NAPFELKELTE

Korcsmáros Felícia

Hajnali öt, Óbuda. Hazafelé sétáltam a kihalt utcákon egy átmulatott éjszaka után. Hideg volt, és emlékszem, szomorú voltam. Egy pékség mellett sétálva minden bizalmam a korai nyitva tartásba helyezve, csalódottan ütköztem a „zárva” táblába. Viszont a nyitott raktárajtó mágnesként vonzott a tilosba. Beléptem a frissen sült tigriskenyerek birodalmába, és csak szívtam magamba az illatokat. Nem vettem észre az ott dolgozó fiút, ő engem igen. Rám mosolygott, én elszégyelltem magam, és kihátráltam az ajtón. Ő utánam jött, és egy meleg zacskót nyomott a kezembe. Hála neki, életem legboldogabb emlékévé varázsolta azt a reggelt, mikor friss kakaócsigát majszolva néztem a napfelkeltét a Szépvölgyi úton.

VÁGYÓDÁS

Haász János

A budai hídfőnél száll le. Én is. A telefonját nyomkodja. A HÉV elmegy, a tömeg is, ő csak áll. Én is, megcsap a finom illat. Próbálok közelebb menni, amennyire ez csak lehetséges. A lábai hosszúk, szép barnák, egyetlen szőrszál sincs rajtuk. Kicsit sem természetes, nem értem, mit esznek ezen. Beszívom jó mélyre az illatát, a szám ragacsossá válik a vágyakozástól. Valamit tenni kell, fogytán az időm, már eltette a telefont, a táskájában matat, elindul. Mennék én is, de nem tudok, csak bámulok utána, ahogy a kolbászos pizzaszeletet majszolva megy a mozgólépcsőn. Sosem éreztem még ilyen fájónak nyakamon a póráz.

REGGEL

Szabó Gréta

Kolbász! – hallatszik egy kiáltás a fák alól. Kiesik a kézből a póráz, és lobog a füle Kolbász kutyának, úgy fut, úgy örül a szabadságnak ezen a csillogó nyári reggelen, a Margit-szigeten. Jó volna így örülni, eldobni a holnapot és hajlobogtatva futni, amíg el nem hagy az árnyékom. Könnyebb élet lenne? Könnyebb. Füllobogtatós kolbászkutyaélet. Holnaptól nincs már sem kolbász, sem sziget, és nem szól majd más, csak a „háúárjú”. Az ilyen utolsó reggeleken úgy magamhoz ölelném a várost. Csak hogy tudja, akkor is szeretem, ha már nem itt kelek fel mindennap.

CSENDES ALKU

Kapui Ferenc

Hétéves koromban, a rendszerváltás környékén édesapámmal Budapestre látogattunk. Édesanyám születésnapja közeledett, az Ecserin megláttunk egy kristályvázát, amelyet egy erdélyi nénike árult. Rövid beszélgetés után fény derült rá, hogy ajándék lesz, és ezer forintba kerül. Nem akart engedni. Megcibáltam apu ruháját, mire ő lehajolt hozzám. A fülébe súgva kérdeztem aggódva, hogy van-e erre elég pénzünk. A kofa szeme könnybe lábadt. Milyen édes kisgyerek, megcsókolta az apukáját, hogy vegyék meg a vázát az anyukájának – tette közhírré szűk környezetünkben. Nyolcszázért odaadta. Ma már közgazdászként dolgozom, munkám során gyakran szorítanom kell az árakon. Olyan elegánsan azóta sem sikerült alkudnom, mint akkor hétévesen.

100 PERCBEN BUDAPEST

Angerer Adrienne

„Műszaki hiba miatt leszállunk Budapesten. Továbbutazásukról a légitársaság rövidesen gondoskodik” – mondta be a stewardess. „Shit! Párizsról volt szó!” – morogta frusztráltan az amerikai apuka nagyfia, akit apja a válás óta drága utazásokkal akart kiengesztelni. Kelet-Európa nem volt bekalkulálva. „What the f*** is Buddhapesht...?” „OK, son, nem tudom, megnézzük.” Amíg váraoztak a reptéren, az apa rákeresett Budapest nevezetességeire: Lánchíd, Vár, Duna, Halászbástya... Hangosan olvasott morgó fiának, aki egy idő után hajlandó volt a képeket is megnézni. Száz percet töltöttek a reptéren. Budapest kipipálva. Amikor a hangosbemondó bemondta a nevüket, felálltak, összenéztek, majd kísértáltak a reptérről, és fogtak egy taxit...

**LEGJOBB
12+1 TÖRTÉNET**

2017

JEGYEK, BÉRLETEK

Melis Dóra

Ellopták. Megette a kisöcsém. Esküszöm, hogy reggel még nálam volt! A másik gatyámban hagytam. Most egy hónap ide vagy oda? Nem működik az a rohadt automata. A bőröndöm alján van, macerás lenne. Vak vagyok. Terhes vagyok. Gyerekekkel vagyok. Gyerek vagyok. Nyugdíjas vagyok. Lisztérzékeny vagyok. Egy megálló még ér, nem? I don't understand. Ezért a színvonalért fizetni? Csak egy késsel szolgálhatok. Kapj el, ha tudsz!

HAMUPIPŐKE

Ferdinánd Zoltán

Én a dédivel nem találkozhattam, de a nagyim állítólag le sem tagadhatná, hogy ő volt az anyja. A nagyim most nyolcvan. Hogy a dédi hogy nézett volna ki nyolcvanévesen, az már sosem fog kiderülni, de ha a családi fényképekből indulok ki, nagyjából el tudom képzelni. Csak hát a dédinek mindössze harminc év jutott. És most a nagyi megkért, hogy vigyem le a Dunához. Azt mondta, szeretné látni, mielőtt meghal, pedig amúgy sosem megy a folyó közelébe. A nagyimnak meglepően kicsi a lába. Harmincötös. Mint az anyjának. Ez éppen illik rám, mondta a rakparton. Aztán meg csak sírt.

BUDAPEST ÉHES

Kiss Andrea

A Mechwart-liget következik! – töri meg a hétfő reggeli álmos csendet az ismerős női hang a 17-es villamoson. Nem messze tőlem egy óvodásforma fiú izgatottan ráncigálja anyja kabátját: – Lekvár-liget? Ilyen tényleg létezik? – tudakolja tágra nyílt szemmel. – Dehogyan létezik – morogja morcosan az álmatag anyuka. – Dehogyan létezik – dűnnyögi a bajsza alatt mögöttem a morózus öregember. – Dehogyan létezik – rebegi révetegen a hátizsákos szőke lány. – Dehogyan létezik – legyint a langaléta, festékes ruhájú munkásember. – Dehogyan létezik – mered maga elé a fontosnak látszó, öltönyös férfi. Hm, én viszont éhes vagyok, gondolom magamban, és megnyomom a leszállásjelzőt. Megyek, felfalom Budapestet, mielőtt Budapest falna fel engem.

ALBÉRLETKELL

Bárdos Dávid

Albérletkell. Vegyünkklakást. Nincsrápénzünk. Kérekhitelt. Nemfogszkapni. Háthamégis. Nemérimég. Albérletkell. Körútmentén. Aztúldrága. Inkábbzugló. Zuglónemjő. Miértnemjő. Túlmesszevan. Közelacég. Denemnekem. Akkorhova. Inkábbújpest. Azmegnemszép. Vanottisszép. Nincsottsemmi. Akkorzugló. Kétszobakell. Inkábbhárom. Kettőelég. Ésagyerek? Mégnincsgyerek. Demajdhalesz. Megyüinktovább. Jóleszkettő. Kétszázéért? Mitgondoltál? Hogyezolcsóbb. Nemleszolcsóbb. Háthamégis. Mitszólsz-ehhez? Csúnyaafal. Átfesthetjük. Inkábbmásat. Okémásat. Ezmostolcsó. Szépazerkély. Kicsikonyha. Demégpontjő. Sokarezsi. Nemleszolcsóbb. Próbáljukmeg. Jóleszezitt. Szerintem. Kellegyújagy. Nézünkholnap. Szőnyegiskell. Aztis-vezünk. Holafazék. Milyenfazék. Aszéppiros. Adobozban. Nincsmárdoboz. Ottkelllenni. Denincsmártöbb. Otthonmaradt. Hogyhogyyotthon? Anyáméknál. Aznemotthon. Hátakkormi? Ezazotthon. Mégszoknikell.

A FELSZABADULÁS ÚTJÁN

Asbóth Márton

A Ferenc József-hídon találkozott tekintetünk. Az Eskü téren futott orromba illatod. A Horthy Miklós-hídon árnyékainkat tépázta a szél. A Hitler téren gondolni sem mertünk magunkra. A Marx téren összeért a kezünk. A Vörös Hadsereg útján szikrát vetett a borostánk. A Lenin körutat kék villogásba vonta a férficsók. Az Erzsébet tértől kezdve nem eresztettük egymást. Az Andrássy úton tekintetünket büszkén felemeltük. A Ferenciek terén lábunkhoz szivárvány hullt. A Rákóczi-hídon régi félelmeket feledve vilamosoztunk. Volna. A Széchenyi István téren házasságot fogadtunk. Volna. A II. János Pál pápa téren gyerekeinkkel kergetőztünk. Volna. Búcsúkönnyet a Moszkva téren ejtetünk. Ferihegyről repültünk el.

FOGADÁS

Vincze Dóra

Elovasod, amit írtam, és azt mondod, hogy ez nem igaz, hogy az egész nem is így történt. Hát számít ez? Hogy nem a Kálvin téren voltunk, és nem is abban a kilátóban, ahol tavaly télen jártunk? Hogy valójában sosem mondtam azt neked, hogy meguntam félni, és te sosem válaszoltad azt, hogy kockacukor, miközben megsimogattad az arcomat? Azt mondod, hogy nem írhatom le így, mert nem ez a történetünk, hogy számít. Pedig ami számít, az csak annyi, hogy fogadtunk egy csókban, hogy a Rómairól húsz perc alatt elsétálunk Békásig. És elsétáltunk. Valameddig. Aztán azt mondtuk rá, hogy ez Békás.

ERKÉLYJELENET

Mercs-Keserű Zsuzsa

Özvegy Kiss Ernőné Julika a fregolit tárolta óriási erkélyén, a fregolin pedig a frissen mosott ruhákat. Géza szerint – aki a szemközti házban lakott, és egy franciaerkély boldogtalan tulajdonosa volt – ez maga a szentségtörés. Ezt az álláspontját azóta hangoztatta, mióta egy téli estén kicsiny kilépőjén tett cigarettaszünete után megpróbált visszafarolni a lakásba, de a fenekével betörte az ajtóüveget. Mígnem egy szép napon egy kelekótya fuvallat le nem tépett egy bugyit Julika fregolijáról, s a keskeny utca felett egyenest Géza tar fejére hajította. Azóta együtt dohányoznak Julika erkélyén, s együtt hamuzzák le az alattuk lakó Kovács Ágostonné pozsgásait.

EGY ÜGY

Véssey Miklós

Kedves Gyula pénztárosnak október 16-án reggel 8:03-kor elege lett, és a metró elé ugrott. Közfelháborodást keltett az ügy. – Ez a magatartás egyszerűen elfogadhatatlan – nyilatkozta K. Judit, irodai ügyintéző – tíz percet késtem a munkából, ki kellett hagynom a reggeli cigiszünetet. Lát-szik, hogy bizonyos emberek mennyire érzéketlenek mások problémáira. – Felháborító! – fakadt ki P. Lajos, szállodai menedzser. – Ettől a hírtől egész nap rossz kedvem volt. Másnap új jogszabály lépett életbe, miszerint az öngyilkosság ezentúl halálbüntetést von maga után. A bíróság Kedves Gyula pénztárost bocsánatkérésre szólította fel. Fellelégett a város, kisütött a nap. Süt azóta is. Felhők nincsenek.

ÁLNAGYI

Serestyén Sára

Pár éve a VII. kerületben az utcán találtam egy igazolványképet egy mogorva arcú, idős néniről. Úgy döntöttem, megtartom, és gondolkodás nélkül betettem a tárcámba, ahogy az anyukák a gyerekek fotóját. Csak nekem nem gyerekem, hanem nénim van. Az ismerőseim sorra mondogatták, hogy mennyire hasonlítok a nagymamámra. Ilyenkor képzeletben a néni-re kacsintottam: az igazat csak mi ketten tudjuk. A néni sok albiba elkísért; laktunk együtt a XVI., a IX., és még a VIII. kerületben is. Aztán az egyik költözésnél elhagytam valahol. Valószínűleg azóta is jár pénztárcáról pénztárcára, hogy mindig valaki más nagymamája legyen.

EGYEDÜL

Benza Barbara Panna

Állt régen egy trambulinpálya a Margit-szigeten. Sokat jártam oda gyerekként apukámmal, meg akartam tanulni hátraszaltózni, amiben ő segített. Először karját átkulcsolva ugrottam, hogy megtartsan, és segítsen átfordulni. Később már csak a kézfejebe kapaszkodtam, végül pedig csak egy ujjába. Ekkorra már képes lettem volna egyedül szaltózni, de félttem, hogy fejre esek. Ezért apukám leszakított egy falevelet az egyik behajló ágról, és mondta, hogy fogjuk meg egy-egy végét, biztonságban leszek. Ujjaim közé szorítottam szarát, és mindenemet rábízva elrugaszkodtam. Sikerült, és harmadjára már egyedül szaltóztam, a falevéllal a tenyeremben. Mindenkinek szüksége lenne erre a falevéltre, amikor úgy érzi, hogy egyedül nem mer élni.

KI NEVEL A VÉGÉN

Somogyi Péter

Mint gyakorló szülőnek, gyakran eszembe jut a következő történet. A metrón ültem, szemben velem egy anyuka és iszonyatosan rossz gyereke. A négyéves forma kissrác izgett-mozgott, hangoskodott, többször belerúgott a mellette ülő nénibe is. Utóbbi ezért kérte az anyukát, szóljon rá a gyerekére. – Nem szólok, teljes szabadságot adok a gyereknek, én így nevelem! – érkezett a kioktató válasz. A néni nem szólt többet, tűrt tovább. Aztán, amikor megállt a szerelvény, az egyik megállónál, egy addig a szemközti ajtónál álló bőrdzsekis srác odasétált az anyukához, a rágóját kivette a szájából, és ráragasztotta a nő homlokára. – Engem meg így neveltek! – mondta, majd leszállt.

ÉGETŐ KÉRDÉS

Orosz Adél

Csak barátok vagyunk. Így barátilag sétáltunk egyet, és megmutattam neki, hogy hol nőttem fel. A játszóteret a parkban, a házunkat fenn a hegyen, kettő között a gyerekfejjel végtelennek tűnő lépcsőt. Még senkinek nem mutattam meg ezeket. Sétáltunk fel és le, egész a Vérmezőig. Akartam mondani, hogy nézze meg, ott az a ház az Attila úton fontos hely, ott vesztettem el a szüzességemet. Fent a harmadikon. De nem mondtam, mert az egy másik szerelemről szól. Nem beszélünk ilyesmiről. Hazakísért, aztán nem sokkal később felhívott, és elújságolta, hogy ezzel a háromórás sétával 770 kalóriát égettünk! Meg kéne kérdezniem, hogy együtt vagy külön-külön.

KOLDULÓSOK ELLENI TRÜKK

Smikál Balázs

Szakadt ruhába jött felém. Most is az alsós tanárnőm jutott eszembe, aki azt mondta, hogy jobb lesz, ha tanulsz, vagy ilyen leszel te. Igen, mindig adok pénzt mindenkinek, aki kér, de akkor ott nem volt nálam. Már 10 méterre tartott tőlem, de áporodott alkohol és cigifüst keveréke egy kis tegnapi ürülékkel tökéletesen érezhető volt felőle. Így mielőtt megszólalt volna a szokásos: „nincs egy cigid? Buszjegyre kell” szöveggel, én odafordultam hozzá, és mint a vadnyugati filmekben gyorsabb voltam a kérdéssel: – Bocsi nincsen véletlen apród? Reakcióideje és a blokkolása összekeveredett, majd tátott szájjal azt mondta: – Buszjegyre kell?

LEGJOBB 12 TÖRTÉNET

2016

...KISEBB

Balogh-Szabó Kitti

A magyarok kiestek, és a festett arcú szurkolók lelkesedése megtört bár, de nem fogyott. A metrón hazafelé nagy volt a tömeg, mindenki kiabált, hogy „RiaRia”, meg „Léálé”. Tényleg mindenki! Együtt. Jó volt nagyon. Életemben először nem félttem a drukkerektől. Az ultráktól sem. Pedig Újpest-központig metrózom 28 éve. Szóval akkor és ott, egy srác elkezdte ütni ritmusra a metró plafonját, amiből az ütések hatására kiáramlott az évtizedes kosz. A fekete por-pernyeráhullott egy lányra, aki ettől olyan dühbe gurult, amit ki sem néztem volna belőle. „Kussolj, te zsidó kurva!”. Ez lett a vége. De lehet, hogy csak az évtizedes kosz miatt.

A CSOKI

Mécs Anna

A József körúti ház pincéjében ültünk. Az egész ház befért oda, ma sem értem, hogyan, a felszín felett a nagy lakásokban mindig olyan kevésnek tűnt a tér. Hatalmas dörrenés, a lócéval együtt a földre dőlünk. Édesanyám a haját igazgatja. Másnap látjuk, a házunknak már nincsen közepe. A híradóban hallom, az egyik le vadászott bombázó pilótájának átmotzták a táskáját. És mit találtak? Egy szelet csokit. Sosem háborodtam fel még úgy, mint akkor. Jönnek az amerikaiak Szicíliából, lebombázní a szobámat, a házamat, a városomat. És mindeközben csokit majszolgatnak. Nem is tudom, én mikor ehettem utoljára csokit.

AZ ÓSZERES

Smikál György

Körbefutó gangok megkopott padlókövein gurult végig rekedt, rozsdás hangja: „Óóóószereees!”

Kéthetente jelent meg a hetedik kerületi ház sárga bazaltköves udvarán, szemét végigjáratta a napszitta ajtókon, melyek hagymaszagú konyhákra nyíltak, és elkiáltotta magát: „Mindent veszeetek! Lábast, kannát foltozok!” Egyszer sem láttam, hogy bárki is lebotorkált volna hozzá a hűvös, málló vakolatú lépcsőházban. Rejtély volt, kiktől vásárolta a háztizsákjába tömködött sok hasznavehetetlen dolgot: ócska ruhát, bőrt, pipát, rongyot.

A házkapuban futottunk össze. Korábban nem láttam őt ilyen közelről. Csalódott, szomorú tekintet nyúlt ki szelíd arcából, mintha azt súgta volna: „Talán holnap.”

Többé nem tudtam elhinni, hogy a rossz gyerekeket elviszi magával.

FUSS A GESZTENYÉÉRT!

Sári Edina

Futás után az utcasarkon belebotlottam egy kerekesszékebe, amiben egy nyolc év körüli kisfiú ült. Anyukával együtt mindhárman megijedtünk a váratlan eseménytől, a kissrác élénken fordult hátra, a megtört arcú anyuka mondta, minden rendben, és elindultunk ellenkező irányba.

Hirtelen ötlettől vezérelve megkérdeztem, tudja-e annyira gyorsan tolni a széket, hogy „versenyezzünk”. Igen, mondta, erre a gyerek majdnem kiesett a székből örömeiben izgatottan hajtotta a kerekeket – persze ő győzött. Minden porcikája táncolt a székben, ujjongott: anyuka, győztem, győztem! A dzsekizsebben ősz óta tartok egy gesztenyét, odaadtam neki, mondtam, ezt annak őrizgettem, aki legyőz engem futásban – és gratuláltam a díjhoz. Majdnem sírtam.

CORVIN-NEGYED

Soltész Béla

Találtam a neten egy fekete-fehér fotót a házunkról: hiányzott a homlokzata. Leomlott ötvenhatban, a harcok után pár nappal készülhetett a kép. A monitorhoz hajolva megtaláltam a szobám helyét. Aztán felnéztem. Hatvan évvel ezelőtt ezen a helyen a levegőben lógtam volna.

Kimentem a gangra: Irma néni ott ült, mint mindig. Megmutattam neki a képet a telefonom képernyőjén. Bólogatott. – Igen, így volt. Én itt voltam akkor - mutatott pár centivel a telefonom alá. – A pincében.

Lenéztem a gangról az udvarra: onnan nyílik a pince. Még nem jártam ott, pedig öt éve lakom a házban.

Nincs hozzá kulcsom.

LOMTALANÍTÁS

Zsigó György

A régi Cirko Gejzírbe tartottam a Lőrinc pap térre. Épp lomtalanítás volt. Könyveket sejtettem az egyik sattes zsákban. Most sem bírtam ki, beletúrtam, kiborítottam. A megfakult, de még mindig gyönyörű nyomdai színskálák és német nyelvű árajánlatok mellett egy kis fekete fedeles noteszt emeltem ki a papírhalomból. Ötjegyű budapesti telefonszámok, címek és dátumok sorakoztak a lapokon. Nyomdász lehetett a tulajdonosa. Majd egy bejegyzés, az s betűnél: „Stein Jozefát 1944. X. 2. elvitték a nyilasok”.

BUDAPEST OSTROMA

Augustinné Bíró Zsófia

Egy budai ház pincéjében ma fitneszterem működik. Itt töltöttem gyerekként Budapest ostromát.

Hatvannégyen laktunk a harmincnégy személyes óvóhelyen. Ágyakra nem volt hely, az emberek széken vagy nyugágyban aludtak. Karbidlámpával világítottunk. Egy családnak nem volt ennivalója, a végén már keményítőt ettek. Vízért a Király fürdőbe jártunk, keresztezve a Ganz utcát, ahol süvítettek a golyók, Pesten az oroszok, Budán a németek voltak.

Egy lakó, Laci bácsi folyton mondta, hogy jönnek a német felmentő seregek, és terjesztette az Összetartás című nyilas újságot. Amikor az első orosz katona bejött az udvarba, mindenkit megelőzve nagy öleléssel üdvözölte.

Kisgyerekként nagy leckét kaptam képmutatásból.

BOSSZÚÁLLÁS

Kommár Ferenc

A Sas-hegyen található egy utca, melynek névadójáról az arra járók semmit sem tudnak. Ki volt Maderspach Károlyné? Az ötgyermekes családjában a szabadságharc idején, rusz-kabányai házában rövid időszakokra elszállásolt néhány honvédtisztet.

E magatartást kívánták megtorolni az osztrákok. 1849. augusztus 23-án Haynau katonái erőszakkal elvitték, és a városka főterén nyilvánosan megvesszőzték. Férje, értesülve az eseményről, szégyenében aznap főbe lőtte magát.

Maderspach Károlyné élete végéig harcolt a megalázó büntetés lelki terhével, sikertelenül.

Legkisebb fia, János, népmesei hősként, méltó bosszút állt a büntetést végrehajtó Gröber császári tisztén. Kiderítette, hol lakik a már nyugdíjas katona, és 1860-ban a nyílt utcán, biliárd dáköval alaposan elpáholta őt...

TÁNYÉROK A VÁROSBÓL

Csiszár Judit

A tányérokat Júlia mama a vitrinben őrizte. Egy teljes készlete sem volt. Két hullámos peremű hófehér porcelán a Rákóczi úti lakásból, a lebombázott ház romjai közül került elő. A könnyeimmel mostam le róla a port és a törmeléket – szokta mondani, ha éppen ezekből ettünk. A megkopott aranszélűek kicsit nagyobb méretűek. A családi ebédekhez régen ezzel terítettek az Andrássy úti lakásban. Három rózsás közepű a mátyásföldi nyaralóban élte túl az évtizedeket. A legszebb darabokat azonban ünnepkor vette elő. „Pityunál voltak a Puskás Tivadar utcában”, sóhajtotta minden alkalommal. Nagymama elment, és itt hagyott nekem mindent, így azóta budapesti asztalomon történelemmel teríték.

A KEDÉLYÁLLAPOT JAVÍTÁSÁRA

Mécs Anna

A budapesti metró közönsége messzi földről híres a rosszkedvéről. Ám van egy kevésbé ismert trükk, amivel ez a dolog átfordítható. A kedves utazónak, legyen az brit, német, esetleg amerikai, egy dolga van; képzelje azt, hogy a metrón ülök egytől egyig óvodások, kikkel aznap számtalan tragikus esemény történt: a hintán nem kerültek sorra; édesanyjuk gyümölcsöt csomagolt csokoládé helyett; vagy kiderült, hogy az óvónő nem beléjük szerelmes. Rosszkedvük így már érthetővé, már-már igen kedvessé válik.*

**Ezen trükk egyaránt alkalmazható buszon, villamoson, helyi érdekű vasúton is.*

BUDAPEST GRILL

Balázs Tamás

Koncertre mentem éppen, amikor udvariasan megszólított egy hobó srác a Blaha villamosmegállóban. Faszénre gyűjtött pénzt. Meglepődtem, de felvilágosított, hogy pár ismerősével találtak egy doboz fagyasztott saslikot, amit szeretnének megsütni, és megnézte a boltban, hogy ötszáz forint a faszén. Jött a villamos, úgyhogy adtam neki egy százast és jó sütögetést kívántam. Utánam szólt, hogy ha este ráérek, akkor menjek el a Deákra, ott lesz a sütés, szívesen megosztoznak velem. Nem mentem el a Deákra és már a koncertre sem emlékszem, de néha, amikor a villamosra várok a Blahán, elképzelem, ahogy ez a fura hobó srác éppen süti a saslikokat a Deákon.

A VILÁG LEGJOBB KURVÁJA

Ferdinánd Zoltán

Én azért élek, mert a nagymamámat nem ölték meg. Pedig kurvára meg szeretnék volna ölni, de a Mancsi néni, aki mellesleg kurva volt a Király utcában, nem hagyta, hogy megöljék, inkább elbújtatta, pedig az ilyesmi, hogy is mondjam, akkoriban nem volt egy életbiztosítás. Zsidókat bújtatni. A zsidók nem olyanok, mint a nemzsidók. A kurvák nem rendes emberek. A kurvák kurvák, a zsidók meg zsidók. Egyszerű ez, mint az egyszerű. Nem tudom a Mancsi néni vezetéknévét, a nagyanyám nem szívesen beszél azokról az időkről, de szerintem ez a Mancsi lehetett a legjobb kurva az egész kurva világon.

LEGJOBB 12 TÖRTÉNET

2015

AMI A MIÉNK

Babics Anna

Nem számított sem a negyedik emelet liftnélkülisége, sem a galambterror, de még a rezsi sem – ezt a lakást azonnal ki kellett venni. Az ablakból két Gellért látszott: a hegy és a szálloda, amikor pedig Gellért szeletet ettünk – egy tányérról két villával, – éreztük a teljességet. Júniusban a férjem örömeire kiderült, hogy a nagy kopár terasz alattunk a női napozó. Aznap besétáltam, vettem egy éves bérletet és otthon felejtettem a fürdőruhám felét. Ő pedig kikönyökölt az ablakba, hiszen az esküvői emlékkönyvünkbe írt idézet szerint meg kell tanulnunk vágyakozni azután, ami a miénk. Márpedig aki emlékkönyvet csinál, vegye komolyan az idézeteket.

APU

Molnár Nikolett

Apu mindig azt mondta, hogy nézzek a lábam elé, ne álljak szóba idegenekkel, a Fradi a legjobb, szomjas horgász nem fog halat, a matekot nem lehet nem érteni, rajzoljak én is, ne vegyem túl komolyan az életet. Apu azt is mondta, mielőtt elment, hogy ő csillag lesz az égen, csak fény nélkül. Tizenegy éve keresem már azt a láthatatlan csillagot, többször megbotlottam, szóba állok idegenekkel, a Fradi már nem jó, nem horgászom, szomjas vagyok, a matekot továbbra sem értem, rajzolni elfelejtettem, pedig nem is veszem túl komolyan az életet. Apu azt is mondta, hogy Budapesten közlekedni igenis egyszerű.

Eltévedtem. Hiányzol.

ÁLRUHÁS ANGYAL A HÉTBŐL

Nagy Anna Zsófia

R. néni katona volt. Legalább ő ezt állította magáról, de elnézve őt, tényleg annak tartottam: a mindennapok irgalmas harcosának. Nap mint nap végigjárta a környező háztömbök nyugdíjasait. Bevásárolt nekik, intézte apró-cseprő ügyeiket, magányos délutánjaikon elképesztő történeteivel szórakoztatta őket.

R. néni hangosan és sokat kacagott. A feketéjét kavargatta, és cigarettája füstjén keresztül kinevette a világot. Megpróbált mindenkit erre tanítani a környéken. Hogy ne vegyük túl komolyan az életet.

R. néni halálos beteg is volt. Utoljára álmomban láttam őt, visszafelé kerékpározott és azt kiáltotta felém: Kislány, sose félj!

KALAND

Koblencz Zsuzsanna

A villamos közepetáján hegynyi nagy ember kapaszkodik. Rajta lánc, fülbevaló, tetoválás, minden, ahogy kell. A Jászai Mari téren mellé sodródik két egérszerű öregasszony – két kis homokdomb a Pireneusok lábainál. Ők nem érik fel a kapaszkodót, ráadásul olyan helyen állnak, ahol deréktájban sincs fogódzójuk. Így aztán a villamos egy váratlan, jókora rándulásánál balról is, jobbról is derékon ragadják az óriást, majd ijedten elengedik.

Amikor ez megismétlődik, az egyik öregasszony kuncogni kezd. Harmadjára már mind a hárman nevetnek. Az óriás a kis öregek merészségén, az öregasszonyok valószínűleg ugyanezen. Egyszer az életben ki merték próbálni, na. És elsőre sikerült!

LEGSZEBB

Csiszár Judit

Vidékről vonatoztunk Budapestre múzeumokat járni, kirakatokat nézni, sétálni, villamosozni, metrózni, mozgólépcsőzni, érdekességeket, kalandokat keresni. Kértem édesanyámat, varrjon nekem az alkalomhoz illő szép ruhát. Olyant, amiben megérdemelten lehetek része a fővárosi divatos tömegnek. Azt mondta: „Kislányom! Ott senki sem törődik veled, hogyan öltözöl.” Természetesen a drapp pamutruha lila övvel elkészült. A Luxus áruházban még új cipőt is kaptam hozzá. Csinos voltam... és tényleg nem figyeltek rám. Elnyelt, eltakart a színtelen-színes forgatag.

Régóta Budapesten élek. Sokszor csúnya ruhában járok. Kedvelem, mert kényelmes. Egyáltalán nem akarok már hasonlítani.

...aztán felveszem a legszebbet. Beülök az autóba. Megyek édesanyámhoz. Vidékre.

MEGLEHET

Fehér István Gergely

A troli után loholó lányt felveszi a sofőr bácsi. De van, hogy nem. Itt a hangszóró vicceseket mond: „a következő megálló következik”. De van, hogy nem. Hajléktalanok borsót, paradicsomot, paprikát ültetnek hajdan volt parkok sírhantjára. De van, hogy nem. A mamóka odaszól: Köszí, nyuszi! Mikor a csajszi (nyuszi sapkában) átadja neki ülőhelyét. De van, hogy nem. A nő könyvvel a kezében a mellette ülő Metropolit olvassa (a szomszéd kertje mindig...). De van, hogy nem. Elöttem e-bookos dédi, mögöttem régimódi poronty bújja a kötelezőt. De van, hogy nem. Ez Budapest. De van, hogy nem.

MESE A KÖZTEREK ESZTÉTIKUS ÉS TÁRSADALMILAG ELŐREMUTATÓ HASZNOSÍTÁSÁRÓL

Juhász Kristóf Lázár

Budapesten volt egy Szentély, ahová szerelmesek jártak csókolózni. Összecsöpögtették nyálukkal az egészet, Polgármester építtetett helyébe Turulmadarat. Turulmadár rikoctozásától nem lehetett aludni, ezért Másik Polgármester építtetett helyébe Ismeretlenkatonát. Ismeretlenkatona mindig piázott, ezért Másikmásik Polgármester építtetett helyébe Mélygarázst. Mélygarázs mindig sírt, könnyeiben elúsztak a drága autók, ezért Másikmásikmásik Polgármester építtetett helyébe Tíztonnás Vasgolyót. Tíztonnás Vasgolyó nem csinált semmit. Szelfire se volt jó. Budapest unatkozott. Másikkövetkező Polgármester hallott valakitől a Szentélyről és szívesen megcsinálta volna megint Tíztonnás Vasgolyó helyébe, de Budapesten már egy ember sem akadt, aki emlékezett volna arra, hogyan is kell egy ilyen Szentélyt megcsinálni.

MINDENKI KÖSZÖN

Csiszár Judit

Évek óta járunk a sarki élelmiszerboltba. Minden alkalmazott olyan egyforma. Munkaruhájuk piros és piszkos. Nem köszönnek! Se befelé, se kifelé. Egy kivétel van csak, a hentes. Fiatal. Roma. Üdvözl bennünket. Megismeri az egész családjunkat. Köténye tiszta. Ő mosolyog. Szép napot!... mondjuk. Vásárolunk.

Beállunk a szokásos pénztár előtti „kosárrugdalós” sorba. Lassan haladunk. Aztán meglátunk egy táblát a kijárat melletti falon a dolgozók „tisztaruhás” képeivel. Felragasztva néznek ránk a magasból. Köszönnek! Na, nem csoda történt. Nem. Kiírták föléjük: „Viszontlátásra”.

...mert nekünk most mindenki köszön!

Fizetünk. A tabló elé állunk búcsúzni. Látjuk, hogy teljes a csapat. Csak a hentes hiányzik. Viszlát!

PESTSZAG

Welbach Lola

Még ma is minden körgangos, pesti bérházban él egy Nusi vagy Pötyi vagy Babi néni.

Rejtélyes forrásból beszerzett nejlonotthonkájukat nyáron melltartóra, télen pulcsira, mackónadrágra húzzák fel. Korán reggel havat, falevelet, port söprögetnek.

Gyulám, abból a szép karajból adjon egy jó kilót, jönnek a gyerekek, mondják a piacukon hentesüknek. Hazabicegnek, motoszkálnak.

Ők felelősek azért a lecsóból, macskából, hipóból, gondosan locsolt liliomból összeálló Pestszagért, ami nyári délutánokon lüktet ki a kapualjából. Van butamobiljuk, a gyerek papírra felírta mellé a kódot, és hogy a zöld gombot kell megnyomni, ha csöng. Este tiszta konyhájukban üldögélnek, kalandvágyóbbak a gangon, hallgatják a házat, Pestet. Még élnek.

PROLI-MESE

Fehér István Gergely

Jellemzően már pirkadatkor beül a csuklós 44-es hátsó traktusába. Végállomástól végállomásig utazik. Áporodott szaga az egész járművön harapható. Néha babakocsival viaskodó kismamák, néha pállott nyuggerek szőrös lábához simul. Ő nem géppel szállt fölébe, s neki nem térkép e táj – tán azt se tudja, hol lakott itt Vörösmarty Mihály. Ha jól látom vérbeli honpolgár – nem holmi bevándorló fajta. Sose szerettem az efféle szerzeteket. Ablakot nyitok és minden erőmet bevetve ignorálok a zajt, mellyel ide-oda hengeredik. Végre!

...Az üres sörös doboz a Rózsa utcánál szállt le a buszról.

RENDŐRÁLOM

Nagy Kata

Szokatlanul meleg október volt a Kertész utca sarkán, amikor egymással szemben rágyújtottunk a presszó előtt. Egy hirtelen mozdulattal levettem a trikómat, ami alatt csak a melleim voltak. Beszélnél a Schopenhauerről? – mondtam neki. Nem ért hozzám, csak nézett rám. A világ minden ízében egyfelől képzet, másfelől minden ízében akarat, mondta, majd levette ő is a pólóját. Egy rendőrautó lassított mellettünk. Kisasszony, nem fázik? Kicsit hűvös az este. Legyen kedves felöltözni! – szólt a fiatalabbik rendőr, majd elhajtottak. Tudom, elviselhetetlenül szépek voltunk.

SZIVÁRVÁNY

Csabai Ágnes

Varga János, idősödő karcagi agglegény szédülve ült egy kocsin az Andrassy út színes forgatagában, dübörgő zenében, ijedten kapaszkodva teszós szatyrába.

5 perce még a Nagymező utca sarkán állt, nem számított a felvonulásra, amikor hirtelen kezek ragadták meg és emelték fel a szivárványos kocsira. A hangzavarban egy rózsaszín parókás, mosolygós férfi hajolt hozzá: „Csinos az inged...!” – ennyit értett.

„30 évvel ezelőtt vettem a siófoki hajóállomáson” – akarta mondani, de a hangzavar elnyelte szavait.

Szabó Mária, magányos karcagi nyugdíjas pedagógus unottan nézte az esti híradó képeit, amikor meglátta bambán vigyorgó szomszédját, ünnepekkor viselt, divatjamúlt, nevetségesen szivárványszínű ingében a tömegben.

„Mindig sejtettem!” – gondolta elégedetten.

LEGJOBB 12+1 TÖRTÉNET

2014

A MÉLYSÉG

Mizser Fruzsina

Először egy kis, egyszerű szabású cipőt próbáltam fel. De az orra nyomta a nagylábujjamat. Sajnáltam, pedig tetszett. A következő némileg nagy volt rám, úgyhogy gyorsan kihúztam belőle a lábam. Mellette ott volt egy aprócska gyerekcipő, ez persze szóba sem jöhetett. Odasurrantam egy fénylő magas sarkúhoz, ami nagyon szép volt, de aztán megláttam egy törékenynek tűnő, különös kis darabot. Belebújtam. Tökéletesen illett rám. Rám is. Akkor néztem először úgy a Dunára, hogy felfordult a gyomrom. Tovább sétáltam a parton.

MOZGÓLÉPCSŐ TRANSZFORMÁCIÓ

Matuszka Máté

A mozgólépcső aljáról nézem az embereket, ahogy a napfényről bejönnek a négyes metró neonfényébe. Mindegyikük üres tekintettel bambul maga elé, és ahogy egyre lejjebb és lejjebb érnek, a hátuk meggömbül, a kezük megnyúlik, a fejük kettéválik. Mire elém érnek, és mutatják a jegyüket, mindenki önmaga kifordult paródiája. Nem tudom visszatartani, kinevetem őket. A mellettem álló kollégám, aki tavaly öngyilkos akart lenni, előbb teljesen kattantnak néz, majd rá is átragad a nevetés. És végül az utasokra is. Mind nevetünk. Otthon a tükör előtt hiába forgatom a fejemet, sehogy sem tudom megpillantani magam. A kancsalságom ismét rosszabbra fordult.

EGYES KÜLFÖLDIEK

Vaszko Tibor

Az amerikai gulyással etetem, napokon át bírja. A svédek inni jöttek, meg a sülték miatt. A kínai Erős Pistával kente a kenyeret és mást nem is kért az étteremben. A francia a borsot kritizálta, a belga röhögve nagyokat mondott. A román szeret nálunk lenni és inni-enni, kvázi mindegy neki. Volt egy brazilom is, elégedett volt, cha-cha-chát hozott, cseréltünk. Lengyellel aszúzni érdekes menet volt, a cseh szerint a gulyás ott jobb. A portugálnak hiányzott a tengeri hal, nem csigázta fel a hekk. Kényes német a töltött káposztát szerette, a kilátást unalmasnak nevezte. Ilyenek is vannak. Meg másmilyenek. Ők vannak többen.

HÉ, SZOMSZÉD

Szántó Kamilla

Este felülnek az ablakpárkányra. Mindig őt nézik. Az Olaszt. Főz. Kötényben meg minden. Pedig férfi. És van egy fekete macskája is. Már megmutatta. De ma nem akar beszélgetni. Mármint a férfi, nem a macska. Jobb napokon füzetlapokra írt üzeneteket váltanak. A kollégium ablaka nem nyílik. Nehogy valaki kiugorjon. Vagy át. Így csak ez a kényelmetlen megoldás maradt. Végül is jobb, mint a morze. Ma mégsem válaszol. Pedig a másik üvegen már kint van: Hé, szomszéd! De az Olasz csak főz rendületlenül. Majd némi mozgolódás. Vendég jön. Csókkal köszön. Az üzenet lekerül. Mérges öklök követelik az üvegen a nő távozását.

LÉPJÜNK FEL

Pásztor Gábor

Lackóval a kilences busz ajtajában búcsúzkodtunk egymástól a Nyugatinál. Ő színész szeretett volna lenni, én meg drámaíró. Arról álmodoztunk, hogy közösen csinálunk majd színházat, ahol ő fog feledhetetlen alakításokat nyújtani az én világhírű darabjaimban. Csak azt nem tudtuk, hogy a fenébe kezdjük hozzá ehhez az egészhez. A buszsofőr viszont elunta a diskurzusunkat, és ránkszólt a hangosbemondón: – Lépjünk fel! Lépjünk már fel, a kurva életbe! A felülről, semmiből jövő hang egyszerre úgy hatott ránk, mint egy isteni kinyilatkoztatás: milyen egyszerű, fel kell lépni és kész! Rövidesen fel is léptünk, még hozzá egyből külföldön – én mint pincér, ő mint mosogató.

KÖLTÖZÉS BUDÁRA

Véssey Miklós

Nagyon szerettem Julit. A szomszéd házban lakott, mindig adott cukorkát, és ő is utálta Dávidot. Amikor a szüleivel együtt Budára költözött, mondtam anyunak, hogy mi is költözzünk oda. Anyu mondta, hogy nincs pénzünk, és Budán drágák a házak. Még aznap fogtam egy galambot. Lefekvés után megvártam, hogy anyuék ajtaja alól eltűnjön a fénycsík. A kéményen át felmásztam a tetőre, odaragasztottam a galamb lábát a cseréphez, és mondtam neki, hogy merre repüljön. Simán átvitte a házunkat a Duna felett, úgyhogy reggel már Budán ébredtünk. Anyu leszidott, de láttam, hogy közben mosolyog. Délután már Juliéknál játszottam.

BÉRESLEGÉNY

Pásztor Gábor

Az utasokat általában soha nem érdekli, melyik országban járunk, nyugdíjasok, akiket befizettek egy nyaralásra Passautól a Fekete-tengerig, mennek a hajóval, végigeszik az egész utat, étkezések között meg a kabinjukban agonizálnak. Amikor becsorgunk Budapestre, az viszont más, akkor azért felnéznek ők is a tányérjukból, ilyen csodát még senki nem látott. A világ leggyönyörűbb városa, különösen a Dunáról nézve, a Gellért-hegynél még a villát is leteszik egy pillanatra, úgy bámulnak. Közben szólnak az osztrák népdalok az élet szépségéről, a boldogságról, én meg állok mellettük a kávéskannával, és arra gondolok, hogy nálunk bezzeg csak a sarjú tüske böködi a tenyered.

A FERENCIEKEN

Véssey Miklós

A Ferencieken álltunk hajnalban, miután egész éjjel próbáltam összeszedni valami nőt, hogy megbosszuljam rajtad a fájdalmat, amit okoztál nekem, de nem tudtam összeszedni senkit, mert annyit ittam, hogy támolygó gondolataim részen botladozva egytől egyig beléd zuhantak, mint valami kikerülhetetlen kátyúba, úgyhogy inkább otthagytam a bulit, és elindultam hazafelé, gyalogolnom kellett, mert nem volt bérletem, szembejöttél a Ferencieken, észrevettél, megálltál, kialudtan, józanul és mély sajnálattal meredtél rám egy percig, majd furcsán elhúztad a szád, és az aluljáró sötétjébe ereszkedtél, először a lábfejed, utoljára a kontyodból kiálló hajszál tűnt el, és az aluljárót egy hétre rá színültig tömték földdel, mint valami sírgödröt.

NINCS

Torma Fanni

Gyermekkoromban balatoni nyaralásra hajnalban indultunk Egerből. Hosszú volt az út. Az ébredő Budapesten haladtunk át odafelé, az éjszakába hangosodón hazafelé. Hajnalban a 7-es buszmegállóban álló embereket figyeltem. Sex Pistols-os pólós srác, mellette matyó hímzéses kendős néni. Mindennél jobban vágytam ide, mert itt mindenki olyan lehet, amilyen. 12 éve olvasok már a Károlyi kertben, veszek kávé a Ráday munkába menet, romkocsmákban álmodom barátokkal, szégyellem magam, amiért kerülöm az aluljárókat. Húzok el függönyt a Szabadság-szobrot megpillantva, mely mögül ömlik be a fény. Van matyó hímzéses kötény a konyhában, Sex Pistols-póló a szekrényben. Már majdnem olyan vagyok, amilyen lenni szerettem volna.

POCOK

Szujó Alexandra

Pocoknak neveztem el, mert a feje meglepően emlékeztet egy pocokéra. Talán a fogai miatt, nem tudnám pontosan megmondani, mindenesetre abban biztos vagyok, hogy két házzal arrébb lakik, valószínűleg azzal a másik férfival, akivel mindig együtt mennek a boltba. Őt csak úgy hívom, hogy a Pocok barátja. Pocoknak göndör, barna haja van, és a szemei zöldek, emlékszem, egyszer a sorban mögöttem állt, és véletlenül belenéztem. A legszomorúbb ebben, hogy még sosem látott úgy, hogy ne lenne vécépapír a kezemben. Persze ennek is van előnye, talán ő úgy hív engem, hogy a vécépapír-lány. Egyszer majd megkérdezem tőle.

MARGIT-SZIGET

Vári Tibor András

Budán, a Várkert Kioszkban ismerkedtünk meg, decemberben. Esténként élő zene volt, Ő énekelt, nekem nagyon tetszett. Sokat beszélgettünk, többször hazakísértem, csókolóztunk a kapuban. Szerelmes voltam.

Mindketten imádtuk a Margit-szigeti Palatinus Strandot, és sok más közös témánk is volt.

Januárban hat hónapra külföldre utaztam dolgozni. Megbeszéltük, hogy augusztus 5-én 11 órakor találkozunk a Palán, a nagymedence és a termálmedence között, az óránál. Sajnos, fél évig nem leveleztünk, de nagyon bíztam magamban és benne is. A megbeszélt napon már nyitáskor a strandon voltam. Több mint egy órát késett, már azt hittem, el se jön. Idén szeptemberben leszünk 47 éves házaspár.

SZERDA

Bauer Krisztina

A hídon megállok. Nagyot slukkolok a Duna illatából. Biciklis csenget, elhúz mellettem, nem látsz, kiabálja. Igaza van. Már nyílnak a Gellért-hegyen az orgonák is, alattam egy teherhajó úszhat, olajos füstöt eregetve. Remeg a vasszerkezet a villamosok súlyától. Rövidesen érzem a vásárcsarnok, a zöldségek és a húsok parfümőr által sem kikeverhető szagát. Az épület belseje maga a bábeli torony, a nyelvek keverése után. A galériára igyekszem, az orrom magabiztosan vezet, már sütik a lángost, kolbászt. A majoránna illata az útmutató kedvenc hurkasütőmhöz. A szokásosat, mondom a „mit adhatok?”-kérdésre, nyújtom a pénzt. A csuklómra fűzött fehér botom a pultnak ütődik.

BUDAPEST OSTROMA

Véssey Miklós

Magzatpózban fekszik az ágyon. Férje valahol Budán harcol, most nem segíthet. Egyre közelebbről hallani a döngő katonalépteket. Fél perc, és betörnek a hálósobába. Vajon mit tesznek majd vele? Nem számít semmit az ajtó elé tolt szekrény. Könnyen fel fogják dönteni. Tizenöt másodperc. Hiszen még gyerekei sincsenek. Kettőt akart. Egy lányt és egy fiút. De lehet, hogy jobb is így. Nem hagy árvákat maga után. Fűlsiketítő robaj. Egy lövedék embernyi rést ütött a szoba utca felőli falába. Öt másodperc, döntenie kell. Már dülöngél a szekrény, amikor a résen át kimenekül az utcára. Negyvenöt évvel később unokája születik. Én vagyok az.

SZERVEZŐ

STRATÉGIAI PARTNEREK

POKET

POKET